

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke Zondag

Abonnementsprijs : 400 fr. per jaar.

Postcheckrekening Nr 3185.22

Beheer en Redactie : Mr René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

DE TOEKOMST VAN HET SOCIAAL RECHT

In de toelichting tot zijn wetsvoorstel tot invoering van een Burgerlijk Arbeidswetboek (1), onderscheidt de heer L. E. Troclet, heden Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg, vier grote takken in de sociale wetgeving :

1. De Bescherming van de Arbeid;
2. De Reglementering van de Arbeid;
3. Het Burgerlijk Arbeidsrecht;
4. De Maatschappelijke Zekerheid.

De eerste, tweede en vierde takken behoren tot wat men noemt « het heteronoom recht », d.i. tot het recht dat aan de rechtssubjecten opgelegd wordt door de Openbare Overheid; de derde tak behoort tot « het autonoom recht », d.i. tot het recht dat door de belanghebbende rechtssubjecten zelf tot stand wordt gebracht.

Oppervlakkig beschouwd, blijkt dus een deel van het sociaal recht thuis te horen bij het Administratief recht; dit deel wordt inderdaad toegepast door ontelbare administratieve organen en juridicties, onderworpen meestal — doch niet altijd! — aan het toezicht van de Raad van State; een ander deel blijkt te behoren tot het privaatrecht; dit deel wordt dan toegepast door de gewone rechtbanken of de werkrechtshoven en is onderworpen aan het toezicht van het Hof van Cassatie.

De vraag is echter of er toch geen gemene deler is voor al deze zo verscheidene wetsbeschikkingen, m.a.w. of het sociaal recht, ja dan neen, een organische eenheid vormt? En welke dan ten minste de richting is in de welke het sociaal recht in de toekomst zal evolueren?

Welke zijn de stoffen die het sociaal recht behandelt? De eerste tak, de Bescherming van de Arbeid, behelst de wetgeving die tot doel heeft *de gezondheid en de veiligheid* van de arbeiders te verzekeren; aldus bij voorbeeld, de politie van de gevaarlijke, ongezonde en hinderlijke ondernemingen (K.B. van 10 augustus 1933). — Deze tak is heden gecodificeerd in het Algemeen Reglement voor de Bescherming van de Arbeid (Regentsbesluit 11-2-1946 en 27-9-1946).

De tweede tak, de Reglementering van de Arbeid stelt de verhouding vast, die de Arbeid mag innemen *ten opzichte van tijd, leeftijd en geslacht* van de arbeiders; ze heeft voor doel de arbeiders te beschermen

tegen mogelijke uitbuiting van hun werkkrachten door de werkgevers, en hun de nodige rust- en ontspanningsmogelijkheden te verschaffen; aldus de wetten die de duur van de arbeid regelen, de zondagrust, de vijfdaagse week, de arbeid van vrouwen en kinderen enz.

De derde tak behandelt de belangrijke materie van de sociale contracten, d.i. de overeenkomsten waaruit de wederzijdse rechten en verplichtingen van de werkgevers en van de werknemers voortspuiten: het arbeidscontract, het bediendencontract, het leercontract enz. Deze afdeling wordt *burgerlijk* arbeidsrecht genoemd, omdat die contracten ontstaan zijn uit een contract van burgerlijk recht, beheerst door de regelen van het burgerlijk wetboek, en wel inzonderheid door het beginsel van de vrijheid der overeenkomsten; we zullen echter verder zien dat onder invloed van de maatschappelijke evolutie, hun juridische inhoud wezenlijk veranderd is.

Ten slotte, de vierde tak, de Maatschappelijke Zekerheid omvat *de sociale verzekeringen*, die tot doel hebben, aan de verschillende bevolkingsgroepen hulpmiddelen te verschaffen tegen de gevolgen van de omstandigheden en de aleas, die het leven meebrengt (2). Aldus de verzekering tegen ouderdom en vroegtijdig overlijden, tegen de ziekte en de invaliditeit, tegen de onvrijwillige werkloosheid, tegen de lasten van het gezin (kinderbijslagen) en tegen gebrek aan ontspanning (betaalde verlofdagen) (Besluitwet van 28 december 1944).

Haar techniek ligt in de aanwending van het uitgesteld en gesolidariseerd loon (*salaire différé et solidarisé*) (3), door afhouding bij de bron op het brutoloon; een deel wordt op de individuele rekening van de werknemer geplaatst (uitgesteld loonkapitalisatiesels); een deel wordt in een gemeenschappelijk fonds omgeslagen (uitgesteld en gesolidariseerd loon; — omslag — of repartitiesels).

De wetgevingen betreffende de vergoeding wegens de arbeidsongevallen en wegens de beroepsziekten nemen in het sociaal recht nog een afzonderlijke plaats in; haar functie is wel deze van een sociale verzekering, zoals de andere verzekeringen hierboven omschreven; doch haar techniek is gans verschillend. Ze wordt immers beheerst door *de techniek van de*

vrije verzekering. Weliswaar zijn er stemmen opgegaan om ook haar in de Maatschappelijke Zekerheid in te schakelen (4). Doch de verzekeringsmaatschappijen beweren, niet steeds ten onrechte, dat ze een grote ervaring in deze materie hebben verworven, dat ze de wet « menselijk » toepassen, dat ze in deze sector slechts geringe winsten boeken, en ten slotte dat het systeem zoals het heden werkt goede resultaten heeft afgeworpen.

Sommigen menen nochtans dat de wetten betreffende de vergoeding wegens arbeidsongevallen en beroepsziekten een vijfde afzonderlijke tak van het sociaal recht vormen; immers ze beogen de beveiliging van de werknemers *tegen de professionele risico's*, in tegenstelling met de sociale risico's waarop de Maatschappelijke Zekerheid betrekking heeft. Hun toepassingsveld is dus veel meer beperkt. De vergoeding reikt ook veel verder dan die wegens ziekte verleend. Deze argumenten lijken ons niet doorslaggevend; het kan niet geloofwaardig worden dat een professioneel risico ook een sociaal risico is; ook de verzekering tegen onvrijwillige werkloosheid en de wetgeving op de betaalde verlofdagen zijn verbonden met het bedrijfsleven; en het feit dat de vergoedingen bijna het gemiddeld loon bereiken is geen principieel bezwaar tegen de opname van die risico's in de Maatschappelijke Zekerheid: het stelt alleen een technisch vraagstuk.

Laten we nu tot de kern van ons betoog komen. De ontwikkeling van het sociaal recht heeft aangetoond dat de twee dogma's waarop het, in de XIX^{de} eeuw, placht te steunen, nl. het dogma van de primauté van het « gemeen recht », d.w.z. van het burgerlijk recht, en het dogma van de economische vrijheid verkondigd door de liberale school, ineengestort zijn. De tussenkomst van de wetgever en van de uitvoerende macht enerzijds, en de opkomst der syndikaten en der werkgeversverenigingen anderzijds, bewijzen het ten volle.

De wet Le Chapelier van 1791 schafte de oude korporaties af wegens de verscheidene misbruiken die er heersten; doch na de franse revolutie van 1848 werd de vrijheid van vereniging van lieverlede hersteld. In ons land werd deze vrijheid, op syndikaal gebied, bekrachtigd door de wet van 24 mei 1921.

De arbeiders groepeerden zich en de vakverenigingen kwamen tot stand; deze werkten de kollektieve arbeidsovereenkomsten uit, waarvan het belang, niet alleen op sociaal en economisch, doch ook op juridisch gebied, niet kan overschat worden. Ze dwongen de oprichting af van verschillende instellingen, die de verhoudingen van het kapitaal tot de arbeid in de toekomst zouden bepalen: het werkhuisreglement (wet van 15 juni 1896), de paritaire kommissies (besluitwet van 9 juni 1945), de ondernemingsraden (wet van 20 september 1948), de Nationale Arbeidsraad (wet van 29 mei 1952).

Heden ontleent het arbeidskontraakt zijn juridische inhoud aan de kollektieve arbeidsovereenkomsten, die tot stand gebracht worden door deze organismen in het kader van een wettelijke basisregeling.

Wanneer met het gebied van de sociale wetgeving op rudimentaire wijze overschouwt, dan bemerkt men dadelijk dat ze niet alleen de belangen van de arbeiders en bedienden, d.w.z. van degene die staan onder een kontrakt van verhuring van diensten behartigt; andere standen, bijvoorbeeld de zelfstandigen, worden erbij betrokken. De wetgeving op de kinderbijslagen voor niet-loontrekkenden, de wetgeving betreffende het pensioen voor de zelfstandige arbeiders, behoren

tot de sociale wetgeving. De verzekering tegen de ziekte en de invaliditeit bestrijkt de helft van de Belgische bevolking! De voorbeelden zouden kunnen vermenigvuldigd worden. Al deze wetten beogen eenzelfde doel; oorspronkelijk wilden ze de economisch zwakken ter hulp komen; later kwamen ze, ganse bevolkingsgroepen ter hulp. Dit is het gevolg van een meer rechtvaardige verdeling van het nationale inkomen dat een zekere nivellering van de vermogens heeft teweeggebracht. De moderne mens leeft minder en minder van zijn kapitaal en meer en meer van zijn arbeid. Het doel van alle sociale wetten is dan ook, de onmogelijkheid van persoonlijke kapitalisatie te vervangen door een stelsel van maatschappelijke verzekering, die hoofdzakelijk gesteund is op een repartitiestelsel, dat niets anders is dan de verwerkelijking van de maatschappelijke solidariteit onder de burgers; doel van het sociaal recht is dus o.a. *de regeling, de bescherming en de verzekering van het economisch welzijn van de bevolking door de verplichtende instelling van de maatschappelijke solidariteit*; dit is één van de twee luiken van de definitie van het sociaal recht die we zullen pogen te geven.

Voor de eerste, tweede en vierde tak van het sociaal recht bestaat er, wat hun rechtskarakter betreft, vrijwel geen moeilijkheid: ze zijn allen ongetwijfeld *van reglementaire aard*. Het zijn wetten die door de Openbare Overheid opgelegd worden; ze zijn van openbare orde; bedingen die er mede strijdig zijn zijn dus aangetast door een volstrekte nietigheid. De individuele wilsuiting speelt hier dus geen enkele rol.

Maar de derde tak, het burgerlijk arbeidsrecht, dat de stof der sociale kontrakten regelt (arbeidsovereenkomst, bediendenovereenkomst, leerkontraakt en dergelijke), is deze niet onder te brengen in het burgerlijk recht, en worden die kontrakten niet beheerst door het burgerlijk recht?

We menen van niet. We menen dat ze wezenlijk verschillen van het burgerlijk recht. We menen dat ze heden een evolutie doormaken, die hen in een nabije toekomst misschien, ook *onder een reglementair statuut* zal plaatsen.

Wat constateren we in ons recht, dat op dit gebied, het moet worden toegegeven, minder gevorderd is dan in onze naburige landen, zoals Nederland, Frankrijk, Duitsland en Groot-Brittannië?

Vooreerst een negatief feit: de syndikaten hebben in ons land nog geen statuut, en de kollektieve arbeidsovereenkomsten zijn nog niet wettelijk geregeld. In Nederland zijn de syndikaten wel statutair ingericht, en mogen de kollektieve arbeidsovereenkomsten door de regering verbindend verklaard worden.

Deze toestand brengt gemis aan rechtszekerheid mede, daar noch de patroonsverenigingen, noch de vakverenigingen enige rechtsverantwoordelijkheid hebben; ze kunnen niet gedwongen worden in rechte hun overeenkomsten uit te voeren. Anderzijds kan, theoretisch athans, de kollektieve arbeidsovereenkomst in konflikt komen met de individuele arbeidsovereenkomst, en kan de arbeider, die geen partij was bij het aangaan van de kollektieve overeenkomst, niet gedwongen worden deze na te leven; noch trouwens de werkgever die er niet aan deelgenomen heeft.

Nochtans, moet er hier aangestipt worden dat de rechtspraak van de werkrechtshoven aanneemt, dat bij gebrek aan een andersluidende bepaling in de individuele overeenkomst, de kollektieve *als gebruik* zou gelden.

Doch sedert de bevrijding hebben zich twee belangrijke feiten voorgedaan:

1°) de besluitwet van 9 juni 1945, waarbij de paritaire commissies opdracht kregen bepaalde kollektieve arbeidsovereenkomsten uit te werken wat betreft de bezoldiging en de arbeidsvoorwaarden; *deze overeenkomsten konden dan door een koninklijk besluit bindend gemaakt worden*. De wetgever erkent hiermede hetgeen de evolutie trouwens reeds lang had bewezen: de kollektieve arbeidsovereenkomst is eigenlijk een *reglement*, dat uitgewerkt wordt door de paritaire bedrijfsorganisaties, die hier wezenlijk een secundaire wetgevende functie uitoefenen. G. Scelle noemde dit verschijnsel reeds in 1922: « La Loi de l'Usine » (5);

2°) de wet van 4 maart 1954 houdende wijziging van de wet van 10 maart 1900 op het arbeidskontraakt, bepaalt in haar artikel 1 het volgende: « Indien ter zake geen bij koninklijk besluit bindend gemaakt paritair akkoord bestaat, wordt, wat niet door partijen bedongen is, geregeld door de kollektieve overeenkomsten en door de akkoorden gesloten in de paritaire comité's of door het gebruik ».

De rechtsbronnen van de arbeidsovereenkomst worden door deze wet op strenge wijze gehierarchiseerd: 1) de wet en de uitvoeringsbesluiten; 2) de beslissingen van de paritaire commissies die bij koninklijk besluit verbindend gemaakt werden; 3) de individuele overeenkomst; 4) het werkplaatsreglement; 5) de kollektieve arbeidsovereenkomsten die niet verbindend verklaard werden; 6) de akkoorden gesloten in de paritaire comité's; 7) het gebruik. (6)

We constateren dat de private wilsuiting reeds verteruggedrongen wordt; in de praktijk is ze van weinig betekenis meer, behalve dan nog op het gebied van de kleinindustrie en de kleinhandel. We denken dat de evolutie verder gaan zal, tot de systematische verbindendverklaring der beslissingen van de bedrijfsorganisaties, bij wijze van superstructuur van de wettelijke en reglementaire regelen. Het arbeidskontraakt was reeds vóór de jongste oorlog een « toetredingskontraakt » geworden, of een « kontraakt-instelling », d.w.z. de individuele wilsuiting werd ingeschakeld in een geheel van op voorhand en wegens hun maatschappelijk belang van de individuele wil onafhankelijk gestelde regelen, die de grondstructuur van de verhouding kapitaal — arbeid uitmaakten. Sedert de bevrijding werd dan nog een belangrijke stap vooruitgezet: de Openbare Overheid komt tussen in de door private belangen geregelde verhoudingen, die ze reglementeert, in het belang van 's Lands economie; hierdoor krijgt het arbeidskontraakt een *reglementair rechtskarakter*. Aldus maakt het zich meer en meer los van het burgerlijk recht.

Beantwoordt de techniek van het arbeidskontraakt en van de aanverwante kontrakten aan deze evolutie? We antwoorden bevestigend. Reeds in 1922 heeft G. Scelle (7) gewezen op de fundamentele verschillen die tussen het arbeidskontraakt en de gewone burgerlijke kontrakten bestaan:

1°) de regelen betreffende de rechtsbekwaamheid der partijen zijn niet van toepassing op het arbeidskontraakt, of ten minste de praktijk heeft hun toepassing onmogelijk gemaakt: de minderjarige en de gehuwde vrouw mogen zonder machtiging hun diensten verhuren;

2°) bij het aangaan van het arbeidskontraakt speelt de vrije wilsuiting geen rol; de theorie van de wilsgebreken, aanleunend bij artikel 1134 van het Burgerlijk wetboek, d.i. de vernietiging van het kontraakt wegens dwaling, bedrog of geweld wordt niet toegepast; immers wanneer de arbeider aangeworven wordt, bedingt hij niet vrij de arbeidsvoorwaarden; hij wordt onbewust geplaatst onder een *verplichtend statuut*, tot stand gebracht door de wet, de kollektieve arbeidsovereen-

komsten, het werkplaatsreglement; hij wordt verondersteld zijn instemming aan deze reglementen te hebben betuigd, ook al is hij met sommige bepalingen ervan niet akkoord: « L'embauchage sera conventionnel et bilatéral si le patron ou son préposé discutent la personnalité de l'ouvrier, acceptent tel ouvrier ou refusent tel autre intuitu personae, débattent le salaire, les conditions du travail. Mais s'il en est ainsi, souvent encore, dans la petite industrie, le commerce, les professions libérales, la domesticité, il en est tout autrement dans la grande industrie, où on embauche à guichet ouvert, n'importe qui se présente, et à des conditions fixées ne variant. Il en est autrement encore lorsque le patron est lié, lorsqu'il est obligé par une convention collective, par exemple, d'embaucher les ouvriers que le syndicat ou la fédération dirigent sur l'usine, souvent à tour de rôle d'inscription ». (8)

Wanneer de werkmán aangeworven wordt, is alles buiten zijn wil om geregeld: arbeidsduur, rusttijd, maatschappelijke zekerheid, vergoeding wegens arbeidsongevallen of beroepsziekten, pensioen, ja nu ook het arbeidsloon;

3°) het arbeidskontraakt neemt een einde bij eenzijdige beslissing, mits vooropzeg, als wanneer een kontraakt van burgerlijk recht slechts bij wederzijdse toestemming kan ontbonden worden; het zijn immers de economische omstandigheden die de duur van het arbeidskontraakt bepalen;

4°) in de moderne opvatting stellen de staking en de lock-out, die nochtans, van een burgerrechtelijk standpunt uit, de meest typische vorm van verbreking van een kontraakt uitmaken, en die zouden moeten gesanktionneerd worden door de ontbinding van de overeenkomst met schadevergoeding (art. 1184 BWB), geen einde meer aan het kontraakt, doch schorsen slechts dit laatste. (9) Dit bewijst te meer dat de private belangen geen vat meer hebben op de regeling van de arbeid. Bij staking of lock-out immers wordt het geschil veelal van overheidswege opgelost; na bijlegging wordt de arbeid hervat. Wat is de staking anders dan de brutale, ongeciviliseerde manier om *nieuwe arbeidsvoorwaarden, een nieuw statuut* te bekomen? Sterk georganiseerde organismen, op paritaire grondslag opgericht, zouden de conflicten op vreedzame wijze kunnen oplossen.

We besluiten dus dat het arbeidskontraakt slechts een karikatuur van kontraakt is, helemaal uitgehold van binnen; wellicht speelt de private wilsuiting nog een zekere rol in sommige sectoren, zoals hoger reeds betoogd, doch ze is residuair aan het worden; we denken dat alle arbeidsverhoudingen, tot zelfs die betreffende het huispersoneel, onder een sociaal statuut zullen geplaatst worden.

We durven dan ook het sociaal recht als volgt definiëren: « het geheel van de wettelijke, reglementaire en kontraktuele beschikkingen, welke tot doel hebben het economisch welzijn van de burgers te regelen, te beschermen en te verzekeren, door middel van de dwingende regeling der arbeidsverhoudingen en de instelling van een verplichte maatschappelijke solidariteit ».

Heden bestaat echter de dwingende taak organen op te richten voor de toepassing van het sociaal recht. Men telt tot 200 verschillende jurisdictionele instellingen die het sociaal recht toepassen (10): « Le seul signe sous lequel on puisse placer les juridictions de la sécurité sociale au sens large, est l'anarchie à tous les degrés et sous toutes ses formes, même les plus inattendues » (11).

Het is niet de bedoeling van dit artikel op dit vraag-

stuk in te gaan. Doch de nodige hervorming kan niet uitblijven. De uitbouw zal tweemaal zijn :

1°) er zijn konflikten van reglementaire aard, waarbij nieuwe sociale voordelen of arbeidsvoorwaarden gevraagd worden, en die dikwijls afgedwongen worden door staking of lock-out. Hier passen sterke bedrijfsorganisaties, paritair ingericht, welke bemiddelend of gebiedend kunnen optreden : paritaire kommissies, ondernemingsraden, nationale arbeidsraad, regering, parlement. In ons land zijn we op dit stuk reeds goed gevorderd;

2°) er zijn konflikten van jurisdictionele aard, waarbij het gaat over de toepassing of de interpretatie van de wet, het reglement, de arbeidsovereenkomst en dergelijke. Hier passen gespecialiseerde arbeidsgerechten; op dat gebied zijn we in ons land nog niet ver. Over de wijze van oprichting van deze arbeidsgerechten gaan de meningen uiteen. De overheersende opvatting schijnt echter te gaan naar een nieuw stelsel van arbeidsgerechten, samengesteld uit vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties en van de vakverenigingen, doch geplaatst onder het juridisch beleid van beroeps magistraten. Ze zouden bevoegd verklaard worden voor alle, of minstens voor het grootste gedeelte der ge-

schillen van sociaal recht. De materies van het burgerlijk sociaal recht zouden onder het toezicht blijven van het Hof van Cassatie, terwijl de Raad van State de andere geschillen zou superviseren (12).

J. M. MOREELS,

Attaché bij de Griffie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

- (1) Parl. Bescheiden Senaat 2-50-51 nr 125.
 - (2) Prof. Dr F. Van Goethem — « De Sociale Zekerheid in het Belgisch Recht », 1953, p. 1.
 - (3) L. E. Troclet — « La Sécurité sociale en Belgique », T. I. — 194 9 J. 41.
 - (4) L. E. Troclet — op. cit. p. 201 en vlg.
 - (5) G. Scelle — « Le Droit Ouvrier », Paris 1922.
 - (6) J. Steyaert — « De Rechtsbronnen van de Handarbeidersovereenkomst », Tijdschrift voor Sociaal Recht, 1955.
 - (7) J. Scelle — op. cit. passim.
 - (8) G. Scelle — op. cit. p. 109.
 - (9) Zie Parl. Bescheiden Kamer / Wetsvoorstel Mr Major B. Z. 1950, nr 56.
 - (10) M. Diderich — Revue du Droit Social, 1953, nr 5-6.
 - (11) Les Nouvelles — De Swaef-Magrez et Skenart. — Droit Social — T. II, nr 1041.
 - (12) M. Diderich — loc. cit. p. 188 en vlg.
- Parl. Bescheiden - Kamer - Wetsvoorstellen M. Major B.Z. 1954, nr 86; — M. De Grijse, 1954-55, nr 161; — M. Lahaye B.Z. 1954, nr 48; — M. Lahaye B.Z., 1954, nr 49; — M. Lahaye 1954-55, nr 143.

TONGEREN EN HET ASSISENHOF VAN LIMBURG

Soms vraagt men zich af hoe het komt dat het Assisenhof van de provincie Limburg te Tongeren zetelt en niet te Hasselt. Artikel 88 van de wet van 18 juni 1869 op de rechterlijke inrichting zegt inderdaad dat de assisen in de *hoofdplaats* van elke provincie gehouden worden.

Hetzelfde artikel 88 van de wet van 18 juni 1869 zegt wel verder dat het hof van beroep een andere rechtbank kan aanwijzen doch voegt er onmiddellijk aan toe dat deze aanwijzing in algemene vergadering van het hof geschiedt, op vordering van de procureur generaal of deze magistraat gehoord. Wat ons geval nu betreft werd deze rechtspleging nooit gevolgd. Zij dient trouwens slechts toegepast in zeer uitzonderlijke gevallen en indien daartoe gewichtige redenen bestaan. De assisen van Limburg worden echter niet toevallig of soms te Tongeren gehouden maar wel regelmatig en altijd. Naar het schijnt zou men de assisen toch wel eens gehouden hebben na toepassing van bovenvermelde proceduur maar... te Hasselt! Daar ligt dus de reden niet.

Hoe zou men dan, ten andere, kunnen uitleggen dat meestal de gedrukte brieven en formulieren van het parket hoogmoedig en trots de volgende formule dragen : « Parket bij het Hof van Assisen der Provincie Limburg en bij de Rechtbank van Eerste Aanleg te Tongeren » ? De hoofdplaats van de provincie Limburg is nochtans ontegensprekelijk Hasselt zal men zeggen. Dit is evenwel niet helemaal juist. Hasselt is wel de hoofdstad van de provincie maar slechts op *administratief* gebied. De *rechterlijke hoofdplaats* is Tongeren. En het is dus omdat Tongeren de rechterlijke hoofdplaats van de provincie is dat in deze stad de assisen gehouden worden en dit wel bij toepassing van artikel 88 al. 1 van de wet van 18 juni 1869 (zie Pand. b., V° Arrondissement, n. 76).

Dat Tongeren de rechterlijke hoofdplaats van de provincie is kan nog wel een ander belang hebben dan te weten waar het Assisenhof zijn zetel heeft. Vroeger was het Hof van Beroep slechts bevoegd om te beslissen

in tweede aanleg betreffende de vonnissen van de verschillende hoofdplaatsen (namelijk Tongeren) en de rechtbanken van deze hoofdplaatsen waren bevoegd om in beroep te beslissen over de vonnissen van al de andere rechtbanken van de provincie (de rechtbank van Tongeren b.v. besliste in beroep over de vonnissen van de rechtbank van Hasselt). Thans ook kan dit van zeker belang zijn (zie nl. het voorontwerp van wet op de rechterlijke inrichting — memorie van toelichting, bl. 11 — inrichting van een cursus voor cardinaat-griffiers in de *hoofdplaats* van elke provincie).

Waarom nu is Tongeren de rechterlijke hoofdplaats? En hoe komt dit? De verhouding tussen de steden van de provincie is de volgende : Hasselt is de meest bevolkte stad (de meest bevolkte « stad », want een gemeente zoals Genk heeft meer inwoners en misschien ook wel meer belang, met haar kolennijnen). Sint-Truiden is ook groter dan Tongeren. Tongeren echter is de oudste en tevens de mooiste. Ligt daar soms de reden waarom zij als rechterlijke hoofdplaats gekozen werd?

Wellicht zal men denken dat Tongeren, België's oudste stad, sinds lange jaren een rechtbank bezit en dat het daardoor is dat het Assisenhof (of een voornamen rechtbank toen de assisen niet bestonden) er gevestigd zijnde er ook gebleven is. Dit is nochtans het geval niet; de rechtbank van Tongeren is amper een honderdtal jaren oud. Vóór de scheiding tussen Nederland en België bestond er geen rechtbank te Tongeren uitgezonderd een kantonrechtbank. En er bestond er wel een te Hasselt. Maar, zal men zeggen, op het ogenblik dat de stad gekozen werd als rechterlijke hoofdplaats van de provincie was zij misschien wel de belangrijkste? Dit is moeilijk te zeggen. Reeds toen was Hasselt groter en meer bevolkt...

De oplossing van het vraagstuk ligt elders. In de jaren 1830-1831, na de onafhankelijkheid van België, was huidige Hollands Limburg nog altijd Belgisch grondgebied. De hoofdplaats van de provincie was Maastricht. Doch Maastricht, versterkte stad, was in

handen van het Nederlands leger dat er garnizoen hield. De stad alleen nochtans was in hun handen. Vele inwoners hadden trouwens de vlucht genomen gelet op de moeilijke toestand in de vesting. De rechters, die zoals heel de bevolking, trouw gebleven waren aan België konden praktisch te Maastricht niet zetelen; minstens 9/10 van de bevolking van het arrondissement woonde (of was gaan vluchten) buiten de belegerde stad. Om dan degelijk hun ambt uit te oefenen gingen de rechters zich voorlopig vestigen te Tongeren (nog geen 20 km. van Maastricht af). Daar werd dan recht gesproken door de «Rechtbank van Maastricht». De 28 februari 1831 werd deze toestand goedgekeurd en bevestigd door de Belgische regering (Pasinomie 1830-1831, bl. 217). Het besluit van het Voorlopig Bewind zegt inderdaad: «De rechtbanken van Maastricht, Hasselt en Roermond zijn en blijven samengesteld als volgt... (art. 1). De zetel van de rechtbank van Maastricht is voorlopig te Tongeren overgebracht (art. 3)». De vonnissen werden dan uitgesproken door de «Rechtbank van Maastricht zetelende te Tongeren».

In 1839 kwam dan het verdrag tussen Nederland en België. Hetgeen thans Hollands Limburg is met Maastricht, Roermond en Vaikenburg moest afgestaan worden. De provincie werd dan verdeeld in twee rechterlijke arrondissementen waarvan de hoofdplaatsen te Tongeren en te Hasselt gevestigd bleven (Wet van 5 juni 1839, Pasin. 1839, bl. 129). De «Rechtbank van Maastricht zetelende te Tongeren» kreeg de benaming van Rechtbank van Tongeren, bleef de rechterlijke hoofdplaats van de provincie en hield het assisenhof (zie: Les Nouvelles, Het Assisenhof, n. 2).

Geen enkele wettekst nochtans zegt uitdrukkelijk dat het wel zo is. Men heeft een betoog gevonden in het feit dat de wet van 5 juni 1839 betreffende de rechterlijke indeling van Limburg eerst Tongeren noemt en nadien slechts Hasselt (zie: Ridder Pau de Schaetzen, «De eerste dagen van de Rechtbank van Tongeren» in «Jaarboek van het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap» 50ste jaargang, 1936, bl. 107 en volg.). De wet van zelfde datum betreffende de administratieve indeling van Limburg noemt eerst Hasselt, dan Tongeren en eindelijk Maaseik. (Beide wetten, Pasin. 1839, bl. 129). Het is misschien wel wat weinig om zich daarop te steunen.

Het is nochtans ontegensprekelijk dat de wetgever het zo heeft gewild. Dit vinden we uitdrukkelijk in de parlementaire besprekingen betreffende het wetsvoorstel dat later de wet van 5 juni 1839 moest worden. In de zitting van 21 mei 1839 (Staatsblad van 22 Mei 1839), na herinnerd te hebben dat «de rechtbank van de hoofdplaats der provincie te Tongeren gevestigd werd bij besluit van 24 Februari 1831 van het Voorlopig Bewind» (bl. 5, kol. 2), zegt de heer de Renesse verder: «Om de redenen die ik zoëven aan de Kamer heb aangeduid, geloof ik dat het noodzakelijk en billijk is de rechtbank van de hoofdplaats te Tongeren te behouden» (bl. 5, kol. 3).

Verder in deze bespreking betreffende de hoofdplaats van de provincie Limburg gebeurt er een zeer interessante woordenwisseling tussen de heer Pollénus en de Minister van Openbare Werken (sic) (bl. 6, kol. 3).

«de heer Pollénus. — De hoofdplaatsen zijn niet vast gesteld.

de heer Minister van Openbare Werken. — De hoofdplaatsen zijn vast gesteld.

de heer Pollénus. — Maar de rechterlijke hoofdplaats is het niet.

de heer Minister van Openbare Werken. — Mijnne Heren, de opvatting die ons beheerst heeft bij het stemmen van deze wet zou volkomen opgegeven worden, er zou verwarring bestaan moest men een twijfel laten oprijzen betreffende de rechterlijke hoofdplaats; de hoofdplaats blijft te Tongeren waar zij thans gevestigd is».

In zijn verslag betreffende dezelfde wet zegt de heer Heptia «... de 5de afdeling heeft zich uitgesproken voor de oprichting van twee rechtbanken. De rechtbankhoofdplaats zou te Tongeren gevestigd zijn...» en verder «... Indien deze redenen niet voldoende zijn om de oprichting van een enkele rechtbank te rechtvaardigen, zijn zij niettemin voldoende om de rechtbankhoofdplaats te Tongeren te vestigen». (Staatsblad 22-5-1839, bl. 6, kol. 2).

Men weet dat er een zeer groot verschil bestaat tussen de administratieve en de rechterlijke arrondissementen van Tongeren en Hasselt en dat, bij voorbeeld, de gemeente Genk (de belangrijkste van de provincie zoals hierboven gezegd) deel uitmaakt enerzijds van het administratief arrondissement Hasselt en anderzijds van het rechterlijk arrondissement Tongeren. Om dit en andere te verklaren zegge de heer de Brouckère (Besprekingen in de Kamer van Volksvertegenwoordigers, Staatsblad 24-5-1839, bl. 2, kol. 1): «De reden waarom administratieve en rechterlijke omschrijvingen verschillen is dat de hoofdplaats van de rechterlijke omschrijving te Tongeren ligt en de hoofdplaats van de administratieve omschrijving te Hasselt; en het gebied van de rechtbank waar de hoofdplaats is gevestigd heeft noodzakelijkerwijs een grotere uitgesprektheid te hebben...»

In zijn verslag aan de Senaat (Staatsblad 27-5-1839, bl. 5, kol. 2) zegt verslaggever de Bare de Comogne: «Een der commissieleden heeft laten opmerken dat, naar zijn mening, de voornaamste rechtbank beter te Hasselt dan te Tongeren kon gevestigd worden, ... De commissie heeft over deze opmerking geacuit. Het feit dat de stad Tongeren deze rechtbank bezit sedert de omwenteling pleit in haar voordeel. Deze stad vraagt de bevestiging van deze toestand en laat geden dat de stad Hasselt te zeer zou begunstigd worden moest zij én het provinciebestuur hebben én dan nog de voornaamste rechtbank...» Verslaggever meent dan ook (zie kol. 2 en 3) dat het hof van assisen te Tongeren moet gevestigd worden.

Men stelt dus vast dat, alhoewel geen enkele wettekst uitdrukkelijk zegt dat Tongeren de rechterlijke hoofdplaats is van Limburg of dat in deze stad de assisen zullen gehouden worden, het niettemin vast staat door de parlementaire handelingen dat het wel de bedoeling is geweest van de wetgever de rechterlijke hoofdplaats van Limburg te Tongeren te vestigen waar dan ook het hof van assisen dient te zetelen.

C. M.

RECHTSPRAAK

HOF VAN VERBREKING

1e Kamer. — 3 juni 1955.

Eerste Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever : M. Van Beirs.

Eerste Advocaat-Generaal : M. Janssens de Bisthoven.

Advocaten : Mrs P. Demeur en Veldekens.

Verzekering. — Verplichte onderlinge zeeverzekering tegen oorlogsriscico. — Niet-toepasselijkheid van de verjaringstermijn van art. 32 wet van 11 juni 1874 op de vordering tot betaling van de uitzonderlijke bijdrage van 5 %.

Het wetsbesluit van 27 februari 1947 heeft bij zijn uitzonderlijke bepalingen (artikel 5) aan al de verplicht bij de Vereniging voor Onderlinge Zeeverzekeringen tegen Oorlogsriscico aangesloten de betaling van een uitzonderlijke bijdrage van 5 % 's jaars opgelegd.

Uit het door de wetgever nagestreefde doel en uit de aard van de uitzonderlijke bijdrage van 5 % blijkt dat deze bijdrage niet kan beschouwd worden als voortvloeiend uit een verzekeringspolis, die de reders contractueel zouden hebben aanvaard, maar een last uitmaakt, die door een gebiedende bepaling van de wet aan de door de tussenkomst van de Staat begunstigten wordt opgelegd.

Derhalve is de bepaling van artikel 32 van de wet van 11 juni 1874 niet op de vordering tot betaling van die bijdrage toepasselijk.

V.O.Z.O.R. t/ Demul en cs.

Gelet op het bestreden vonnis gewezen op 1 april 1954 door de Rechtbank van Koophandel te Oostende;

Overwegende dat de voorziening het vonnis slechts bestrijdt, in zover het uitspraak heeft gedaan over de vordering tot betaling van het bedrag van de door het besluitwet van 27 februari 1947 en de wet van 5 augustus 1952 voorziene uitzonderlijke bijdrage en over de vordering tot vrijwaring die aan de hoofdvordering verbonden is;

Over het enig middel, schending van artikelen 1 tot 3 en 32 der wet van 11 juni 1874 op de verzekeringen welke, titel X van het Wetboek van Koophandel uitmaakt, 1, 3 en 6 van het Koninklijk Besluit van 7 augustus 1939 tot inrichting der onderlinge zeeverzekeringen tegen oorlogsriscico, 4 en 6 en 30 tot 33 van het Koninklijk Besluit van 8 augustus 1939, houdende statuten van de Vereniging voor Onderlinge Zeeverzekeringen tegen Oorlogsriscico, 3 tot 7 van de besluitwet van 27 februari 1947 houdende wijziging van beide besluiten; der cascopolis 1947 die een bijlage van gezegde besluiten uitmaakt, in haar bijzondere voorwaarden (B, 13), van artikelen 2 tot 7 der wet van 5 augustus 1952 houdende herziening namelijk der uitzonderlijke bepalingen van de besluitwet van 27 februari 1947;

doordat het bestreden vonnis de door aanlegster op 27 november 1953 ingestelde vordering en strekkend tot betaling van de uitzonderlijke bijdrage, op grond van de wet van 5 augustus 1952 verschuldigd (bijzonderlijk van artikelen 3 en 6 dezer wet), verjaard verklaart om reden dat de vorderingen, welke uit een verzekeringspolis vloeien, bij toepassing van artikel 32 der wet van 11 juni 1874, verjaard zijn na

verloop van drie jaar, te rekenen van de gebeurtenis die ertoe aanleiding geeft (deze gebeurtenis de besluitwet van 27 februari 1947 zijnde, of meer bepaald, de bij gezegde besluitwet vastgestelde vervaldagen van betaling),

dan wanneer de verplichting tot betaling der contributiën en bijdragen van de aan de vereniging voor onderlinge zeeverzekeringen tegen oorlogsriscico aangesloten, zoals verweerders, door artikel 32 der wet van 11 juni 1874 niet wordt beheerst en in alle geval aan de in onderhavig middel vermelde bijzondere bepalingen is onderworpen, welke bepalingen de toepassing van dergelijke verjaring uitsluiten, tenzij gebeurlijk vanaf 5 augustus 1952 :

Overwegende dat de wet van 16 juni 1937 waarbij de Koning er toe gemachtigd wordt reeds in tijd van vrede de nodige maatregelen te nemen om 's lands mobilisatie te verzekeren, in artikel 1, 3°, voorzag dat die maatregelen het behoud inzonderheid zouden bedoelen, met het oog op de behoeften in oorlogstijd, van alle vervoermiddelen, zonder, wat het vervoer ter zee betreft, de vissersschepen uit te sluiten;

Dat, getroffen in uitvoering van die bepaling, het koninklijk besluit van 7 augustus 1939 onder al de Belgische reders, zowel van vissers- als van koopvaardijvaartuigen, een vereniging van onderlinge verzekering tegen oorlogsriscico ter zee heeft opgericht; dat de alzo ingevoerde verzekering verplichtend is voor het casco van de onder Belgische vlag geplaatste zeeschepen en vissersvaartuigen; dat de krachtens de wet opgelegde verplichting wordt gerechtvaardigd door de levensnoodzakelijkheid om altijd, en vooral in oorlogstijd, te beschikken over de onontbeerlijke kapitalen voor het herstellen van schepen welke averij hebben opgelopen of voor de vervanging van verloren schepen;

Overwegende dat het koninklijk besluit van 7 augustus 1939, dat die verplichte onderlinge verzekering onder waarborg van de Staat voor goede afloop van de verrichtingen heeft opgericht ten einde het algemeen belang te vrijwaren, in verband met uitzonderlijke omstandigheden waarin 's lands bestaan zelf in gevaar kon gebracht worden, werd getroffen met inachtneming van de mogelijkheid van een zeer ruime geldelijke tussenkomst van de Staat; dat daar het aan de Staat verplichtingen oplegt, het koninklijk besluit aan de ene zijde zijn deelneming heeft voorzien in het beheer van het opgericht organisme, en aan de andere zijde, de verplichte aangesloten tevens tot de betaling heeft gedwongen en van een premie waarvan het bedrag door de regering moest goedgekeurd worden en waarvan de Koning het heffen kon bevelen zodra er zich omstandigheden voordeden die het beschouwd risico in het leven zouden roepen of kunnen verwekken, en van een vaste en jaarlijkse bijdrage waarvan het bedrag in de modaliteiten van inning door koninklijk besluit dienden bepaald te worden;

Overwegende dat het besluitwet van 27 februari 1947, bij zijn uitzonderlijke bepalingen (artikel 5) aan al de verplichte aangesloten daarenboven de betaling van een uitzonderlijke bijdrage van 5 % 's jaars heeft opgelegd, met terugwerkende kracht voor de afgelopen tijdruimte vanaf 26 augustus 1939 of vanaf de aanvang van het risico tot 31 december 1945 of tot het verlies van het vaartuig, bijdrage berekend niet op het bedrag waarvoor het vaartuig aanvankelijk verzekerd was geweest, maar op een bedrag gelijk aan het verschil tussen, enerzijds, de nieuwe ver-

zekerde waarde, te weten de huidige vervangingswaarde, en anderzijds de achtereenvolgens verzekerde waarden of de vergoedingen wegens totaal verlies gegarandeerd door de opeisende overheden;

Overwegende dat die maatregel werd getroffen ten einde de zware last te verlichten, die wegens de uitgestrektheid van de door de oorlog aan de nationale vloot toegebrachte vernielingen de Staat op zich had genomen met het oog op het uitzonderlijk economisch belang dat vereiste de koopvaardij in haar positie op zee terug te herstellen en de zeevisserij weder op te richten;

Dat dit economisch doel slechts kon bereikt worden door de vergoeding van de opgelopen schade niet op grond van de waarde waarvoor de vaartuigen werden verzekerd wanneer de verzekeringspolissen werden opgemaakt overeenkomstig het koninklijk besluit van 7 augustus 1939, maar op grond van de volle vervangingswaarde, welke, onder voorbehoud van de waardevermindering wegens ouderdomsleet, een drie-maal hogere waarde vertegenwoordigde;

Overwegende dat, indien zowel voor het bepalen van de nieuwe waarde van de verzekerde vaartuigen als voor de berekening van de uitzonderlijke bijdrage aan de aangeslotenen door het besluitwet opgelegd, dit de vervanging van de oude polissen door nieuwe polissen heeft voorzien in verband met een risico dat op het ogenblik van het in de plaats stellen reeds verwezenlijkt was, uit het door de wetgever nagestreefde doel en uit de aard van de uitzonderlijke bijdrage van 5 % niettemin blijkt dat deze bijdrage, die in zekere mate door de wet van 5 augustus 1952 werd verminderd, niet kan beschouwd worden als voortvloeiend uit een verzekeringspolis, die de reders contractueel zouden aanvaard hebben, maar een last uitmaakt die door een gebiedende bepaling van de wet aan de door de tussenkomst van de Staat begunstigten wordt opgelegd;

Overwegende derhalve, dat door te beslissen dat, bij toepassing van artikel 32 van de wet van 11 juni 1874, de vordering verjaard was waarbij aanlegster de betaling eiste van de sommen verschuldigd op grond van de door het besluit-wet van 27 februari 1947, bij de wet van 5 augustus 1952 gewijzigd, opgelegde uitzonderlijke bijdrage, het bestreden vonnis de in het middel aangeduide wettelijke bepalingen heeft geschonden;

Om die redenen,

Verbreekt het bestreden vonnis in zover het uitspraak heeft gedaan over de vordering tot betaling van de door het besluit-wet van 27 februari 1947 gewijzigd door de wet van 5 augustus 1952, voorziene uitzonderlijke bijdrage en over de vordering tot vrijwaring die aan de hoofdvordering is verbonden, en over de kosten;

Beveelt dat melding van onderhavig arrest zal gemaakt worden op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing;

Veroordeelt verweerders tot de kosten;

Vervijst de alzo beperkte zaak naar de Rechtbank van Koophandel te Brugge.

NOOT : Het bestreden vonnis dd. 1 april 1954 van de Rechtbank van Koophandel te Oostende is verschenen in het R.W. 1954-55, 247.

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 3 mei 1955.

Voorzitter : M. de Clippele.
Raadsheer-Verslaggever : M. Delahaye.
Advocaat-Generaal : M. Dumon.

Belastingen. — Strekking van art. 55 van de gecoördineerde wetten op de inkomstenbelastingen.

De bepalingen van art. 55 van de gecoördineerde wetten op de inkomstenbelastingen strekken er toe de belanghebbenden in te lichten omtrent de door de administratie in zijn aangifte voorgenomen wijzigingen en hem in de gelegenheid te stellen zijn opmerkingen te gelegener tijd over te leggen zonder evenwel de vorm van zodanig bericht aan te duiden, noch de wijze van mededeling daarvan.

Wanneer de belastingplichtige zijn akkoord gegeven heeft op de in het bericht voorgestelde wijzigingen, heeft hij zijn oorspronkelijke aangifte vrijwillig aangevuld; de naleving van de door art. 55 voornoemd bepaalde termijn van 20 dagen teneinde de administratie toe te laten een aanslag te vestigen op een andere basis dan de aangegevene heeft derhalve zijn rechtvaardiging verloren.

Wanneer een belastingplichtige zijn akkoord betuigt met de door de administratie in de aangifte aangebrachte wijzigingen stelt hij in de plaats van de oorspronkelijke aangifte een nieuwe, waaraan dezelfde werking verbonden is.

Van Essche t/ Belgische staat (minister v. financiën).

Gelet op het bestreden arrest, op 18 januari 1954 gewezen door het Hof van Beroep te Brussel;

Over het eerste middel, schending van artikelen 97 van de Grondwet, 55 der samengeschatelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen, 6 van het besluit van de Regent van 16 januari 1948, houdende samenschakeling van de wetten betreffende de nationale crisisbijdrage, alsook 1319, 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek,

doordat, eerste onderdeel, het bestreden arrest beslist dat artikel 55 van de samengeschatelde wetten geenszins vereist dat het bericht van wijziging aan belanghebbende overgemaakt zou zijn,

dan wanneer dit artikel bepaalt dat «het bestuur aan de belanghebbende het cijfer doet kennen dat het voornemens is in de plaats van dat der aangifte te stellen» en «de belastingplichtige meteen uitgenodigd wordt om, zo nodig, zijn opmerkingen schriftelijk, binnen een tijdsverloop van twintig dagen, in te dienen»;

tweede onderdeel, het bestreden arrest beslist dat «de redenen van verbetering vermeld staan op het bericht door aanlegger ondertekend» en «het voldoende is inderdaad om aanleiding tot verbetering te geven dat de aangifte aan de ambtenaar van het Beheer onvoldoende voorkomt»,

dan wanneer aanlegger in zijn besluiten opgeworpen had dat «bij gebrek aan melding der redenen ingeroepen tot verbetering van de aangifte deze nietig is» en «dat die formaliteit van substantiële aard is», dat trouwens artikel 55 voorziet dat het Beheer de redenen moet vermelden welke, naar zijn mening, de verbetering wettigen;

Over het eerste onderdeel :

Overwegende dat de bepalingen van artikel 55 er toe strekken de belanghebbende in te lichten omtrent de door de administratie aan zijn aangifte voorgenomen wijzigingen en hem in de gelegenheid te stellen zijn opmerkingen ten gepaste tijde over te leggen zonder evenwel de vorm van zulkdanig bericht aan te duiden noch de wijze van mededeling ervan;

Overwegende dat uit de vermeldingen van het arrest blijkt dat aan de wetsbepalingen in dit verband voldaan werd; dat het inderdaad vaststelt dat de administratie, ingevolge artikel 55 van de samengeschiedelde wetten, aan aanlegger het cijfer liet kennen dat hij voornemens was in de plaats van dit van de aangifte te stellen; dat het arrest zulks afleidt uit de omstandigheid dat aanlegger, na een onderhoud met de controleur, zijn handtekening en de datum van 16 november 1948 plaatste op het bericht van wijziging van aangifte;

Overwegende dat, wanneer de schatplichtige zijn akkoord gegeven heeft op de wijzigingen in het bericht voorgesteld, hij zijn oorspronkelijke aangifte vrijwillig aangevuld heeft en dat, derhalve, de naleving van de termijn van 20 dagen door artikel 55 van de samengeschiedelde wetten voorzien om de administratie toe te laten een aanslag te vestigen op een andere basis dan diegene die aangegeven werd, zijn rechtvaardiging verloren heeft;

Dat het eerste onderdeel van het middel derhalve niet kan aangenomen worden;

Over het tweede onderdeel :

Overwegende dat aanlegger in zijn besluiten voor het hof van beroep liet gelden « dat dergelijk bericht van wijziging van aangifte, bij gebrek aan melding der redenen ingeroepen tot verbetering van de aangifte, nietig is; dat het niet beantwoordt aan de wil van de wetgever; dat die formaliteit van substantiële aard is »;

Overwegende dat het arrest, door te verklaren dat « de redenen van verbetering vermeld staan op het bericht door aanlegger ondertekend », een passend antwoord geeft op de conclusiën van aanlegger;

Dat het tweede onderdeel van het middel feitelijke grondslag mist;

Over het tweede middel, schending van artikelen 110 van de Grondwet, 55 van de samengeschiedelde wetten, 1319, 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek,

doordat het bestreden arrest ten onrechte beschouwt dat aanlegger zijn akkoord gegeven heeft over een som van 333.270 frank bedrijfsinkomen, door zijn handtekening en de datum van 16 november 1948 in te schrijven op een bericht van wijziging van aangifte d.d. 16 november 1948,

dan wanneer de belastingwetten van openbare orde zijn en geen aanleiding kunnen geven tot een akkoord over te betalen belastingen :

Overwegende dat wanneer een belastingplichtige zijn akkoord betuigt met de wijzigingen door de administratie aangebracht aan de aangifte, opgelegd door artikel 53 van de samengeschiedelde wetten, hij een nieuwe aangifte, waaraan dezelfde uitwerking verboden is, in de plaats van de oorspronkelijke stelt;

Dat het middel naar recht faalt;

Om die redenen :

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt aanlegger tot de kosten.

RAAD VAN STATE

4e Kamer. — 28 januari 1956.

Zetel : M.M. Vranckx, Voorzitter-Verslaggever,
Mast en Buch.

Auditoraat : M. Smolders.

Advocaten : Mrs Tielemans en Hermans.

1. Gemeenten. — Voogdij over de gemeenteverhuden. — Goedkeuring (1 en 2).
2. Rechtspleging. — Verzoekschrift. — Belang (1).
3. Gemeentepersoneel. — Gemeentesecretaris. — Benoeming (2).
4. Provincie. — Bestendige Deputatie. — Voogdij over de ondergeschikte overheden. — Goedkeuring (2).
5. Administratieve akkten. — Gevolgen van hun vernietiging (2).

1. De gemeente heeft er geen belang bij de vernietiging te vorderen van het koninklijk besluit dat de beslissing van de bestendige deputatie vernietigt waarbij deze haar goedkeuring onthoudt aan een door de gemeenteraad gedane benoeming.
2. De vernietiging, bij koninklijk besluit, van de beslissing waarbij de bestendige deputatie haar goedkeuring onthoudt aan de benoeming van de gemeente-secretaris, belet niet dat de bestendige deputatie uitspraak zou doen over de goedkeuring van die benoeming, op voorwaarde dat voldaan wordt aan de bij artikel 109 der gemeentewet gestelde vereisten.

De nieuwe beslissing van de bestendige deputatie kan derhalve slechts genomen worden binnen de bij artikel 109, derde lid, der gemeentewet bepaalde termijn van twee maanden. Die termijn, in het belang van de gemeente bepaald, wordt niet geschorst door de eerste weigering van goedkeuring.

Gemeente Scherpenheuvel en Johannes t/ Belgische Staat (Minister van Binnenlandse Zaken).

Gezien het verzoekschrift dd. 12 juni 1954, ingediend door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Scherpenheuvel, daartoe gemachtigd door de gemeenteraad bij beslissing dd. 10 mei 1954;

Gezien het verzoekschrift dd. 14 juni 1954, ingediend door Johannes R.;

Gezien het verzoekschrift tot tussenkomst dd. 1 oktober 1955;

Gelet op het bevel dd. 7 oktober 1955, waarbij in de aanvraag tot tussenkomst van De Bruyn Theo wordt bewilligd;

Gelet op het bevel dd. 10 juni 1955, waarbij de bij de twee verzoekschriften ingeleide zaken wegens verknochtheid werden samengevoegd;

Overwegende dat de beroepen strekken tot de vernietiging van het koninklijk besluit van 20 maart 1954 houdende vernietiging van het besluit d.d. 12 februari 1954, waarbij de bestendige deputatie van de provincieraad van Brabant haar goedkeuring heeft onthouden aan de beslissing d.d. 18 november 1951 van de gemeenteraad van Scherpenheuvel tot benoeming van De Bruyn Th. in hoedanigheid van gemeentesecretaris; dat dit koninklijk besluit bij uittreksel werd bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 17 april 1954;

Overwegende dat de gemeenteraad van Scherpenheuvel in zitting van 18 november 1951 De Bruyn Th. tot gemeentesecretaris benoemde; dat bij beslissing dd. 22 januari 1952 de bestendige deputatie van de provincieraad van Brabant haar goedkeuring aan die

benoeming onthield; dat de beslissing van de bestendige deputatie werd vernietigd bij koninklijk besluit dd. 23 februari 1952; dat bij beslissing dd. 24 juni 1952 de bestendige deputatie voor de tweede maal weigerde die benoeming goed te keuren; dat deze beslissing van de bestendige deputatie, bij koninklijk besluit van 26 juli 1952, eveneens werd vernietigd; dat het beroep tot vernietiging van het koninklijk besluit van 23 februari 1952 door de Raad van State werd verworpen bij arrest dd. 22 maart 1954; dat intussen bij besluit dd. 12 februari 1954 de bestendige deputatie voor de derde maal haar goedkeuring onthield aan de benoeming van De Bruyn Th. tot gemeentesecretaris, om reden «dat de benoemde kandidaat de morele waarborgen niet biedt om het ambt van gemeentesecretaris waar te nemen»; dat dit besluit werd vernietigd bij het bestreden koninklijk besluit, dat steunt op de volgende considerans «dat, waar het bovengenoemd besluit van de deputatie dd. 22 januari 1952 bij Ons besluit dd. 23 februari 1952 vernietigd werd, de beslissing van de gemeenteraad van Scherpenheuvel dd. 18 november 1951 op grond van artikel 109, lid 3, van de gemeentewet uitvoerbaar en de benoeming van de heer De Bruyn derhalve vast geworden is; ... dat de deputatie, waar zij op 12 februari 1954 andermaal nopens de vorenvernoemde beslissing van de gemeenteraad heeft uitspraak gedaan, haar bevoegdheid is te buiten gegaan en het algemeen belang heeft gekrenkt»;

Overwegende dat het beroep, ingesteld door de eerste verzoekende partij, niet ontvankelijk is; dat inderdaad een koninklijk besluit, dat een besluit vernietigt, waarbij de bestendige deputatie haar goedkeuring onthoudt aan een door de gemeenteraad gedane benoeming, niet griefhoudend is voor de gemeente;

Overwegende dat de tweede verzoeker inroep dat het bestreden koninklijk besluit onjuist is gemotiveerd, daar de considerans gegrond is op een verkeerde uitleg van artikel 109 van de gemeentewet; dat hij doet gelden dat het arrest van de Raad van State van 22 maart 1954 voorhield dat de Koning, door te oordelen dat de redenen, door de bestendige deputatie ingeroepen om zich niet uit te spreken over de bij artikel 109 der gemeentewet vereiste goedkeuring, het algemeen belang krenkten; niet belette dat de bestendige deputatie op definitieve wijze stelling zou nemen betreffende de beslissing van de gemeenteraad, waarbij De Bruyn Th. tot gemeentesecretaris werd benoemd, wat zij dan ook heeft gedaan op 12 februari 1954;

Overwegende dat bij beslissing dd. 22 januari 1952 de bestendige deputatie de benoeming van De Bruyn Th. niet had goedgekeurd, steunende op de overweging dat zij zich wilde onthouden te beslissen zolang geen gerechtelijke beslissing het onderzoek, ingesteld tegen de benoemde kandidaat, had besloten, dat de vernietiging van zulke beslissing door koninklijk besluit, de bestendige deputatie niet belet stelling te nemen betreffende de goedkeuring van de benoeming tot gemeentesecretaris, op voorwaarde evenwel dat aan de vereisten, gesteld bij artikel 109 van de gemeentewet, wordt voldaan;

Overwegende dat, luidens het derde lid van artikel 109 van de gemeentewet, de benoeming vast is wanneer de bestendige deputatie zich niet heeft uitgesproken binnen twee maanden nadat zij van de benoeming kennis kreeg; dat artikel 109 van de gemeentewet aan het verstrijken van die termijn als rechtsgevolg heeft gehecht het vast worden van de benoeming van de gemeentesecretaris; dat de wetgever niet heeft gewild dat de benoeming van de

gemeentesecretaris gedurende meer dan twee maanden zou opgeschorst blijven; dat deze termijn in het belang van de gemeente is bepaald; dat de vernietigde weigering van goedkeuring geen wettelijk bestaan heeft gehad en derhalve een door de wet bepaalde termijn niet heeft kunnen schorsen; dat de door het bestreden besluit vernietigde beslissing werd genomen omdat de bij artikel 109 der gemeentewet bepaalde termijn was verstreken; dat derhalve het bestreden koninklijk besluit berust op een juiste interpretatie van het derde lid van artikel 109 van de gemeentewet, waar het vaststelt dat de benoeming van De Bruyn Th. vast is geworden,

Besluit :

Artikel 1. — De beroepen zijn verworpen.

Artikel 2. — De betaling van het recht van 1.500 fr. wegens kosten voor de twee inleidende verzoekschriften, valt ten laste van de twee verzoekende partijen, de gemeente Scherpenheuvel en Johannes R., ieder voor de helft;

De betaling van het recht van 400 fr., wegens kosten voor het verzoekschrift tot tussenkomst, valt ten laste van de twee verzoekende partijen, de gemeente Scherpenheuvel en Johannes R., ieder voor de helft.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

6e Kamer. — 22 december 1955.

Voorzitter : M. Eyben.

Raadsheren : M.M. Hallemans en Vanderhaegen.

Advocaat-Generaal : M. Van der Perren.

Advocaten : Mrs J. Van Doosselaere, Bruneel en Collard.

1. Hoger beroep. — Door de in vrijwaring geroepen partij tegen de hoofdeisers ingesteld hoger beroep. — Dit beroep komt de gewaarborgde ten goede, zelfs indien de in vrijwaring geroepen partij daarvan afstand heeft gedaan. — Ontvankelijkheid van het daarna door de gewaarborgde tegen de hoofdeisers ingestelde beroep.

2. Aansprakelijkheid. — Geschiktheid van magazijn tot bewaring van goederen.

1. Het door de in vrijwaring geroepen partij tegen de hoofdeisers ingestelde hoger beroep komt de gewaarborgde ten goede daar door dit beroep de grondslag zelf van het hoofdgeschil opnieuw ter beslissing gebracht wordt.

Door de oorspronkelijke hoofdeisers wordt verzeefs opgeworpen, dat ten gevolge van de door de in vrijwaring geroepen partij gedane afstand van het tegen hen gericht beroep en de aanvaarding van deze afstand door hen het daarna door de gewaarborgde ingestelde beroep niet meer ontvankelijk is, gelet op het tenietgaan van het beroep, waarvan afstand werd gedaan.

De afstand heeft inderdaad geen werking tegenover derden en de gewaarborgde is derhalve gerechtigd aanspraak te maken op het door de in vrijwaring geroepen partij tegen de oorspronkelijke hoofdeisers ingestelde beroep, zelfs indien deze partij van haar beroep afziet.

2. Magazijnen, die bij hevig stormweder aan overstro-

mingen onderhevig zijn, zijn niet geschikt voor de bewaring van niet waterdicht verpakte goederen.

Kraannatie t/ Katoennatie Ocket & Van der Straten en Compagnie Africaine Cooreman.

Katoennatie t/ Ocket & Van der Straeten en Compagnie Africaine Cooreman.

Gezien in regelmatige uitgifte het vonnis door de Rechtbank van Koophandel te Antwerpen, op 9 juli 1953 gewezen, waartegen beroep;

Gezien de akten van beroep van 19 en 21 december 1953 ten verzoeken van de S.V. Kraannatie tegen de S.V. Katoennatie en de Compagnie Africaine Cooreman;

Gezien de akten van beroep van 30 september 1955 en 1 oktober 1955 ten verzoeken van de Katoennatie tegen de maatschappij in gezamenlijke naam Ocket en Van der Straeten en de Compagnie Africaine Cooreman;

Gezien de akte van afstand dd. 7 juni 1955 ten verzoeken van de Kraannatie ten overstaan van de maatschappij in gezamenlijke naam Ocket en Van der Straeten en de Compagnie Africaine Cooreman en de akte van aanneming van deze afstand door deze laatste dd. 25 juni 1955;

Aangezien de zaken ingeschreven onder nummers 25.582 en 29.204 der algemene rol verknocht zijn en een goede rechtsbedeling hun samenvoeging vereist;

Wat de ontvankelijkheid betreft :

Aangezien de beroepen, regelmatig naar vorm, ontvankelijk zijn;

Aangezien indien door de S.V. Kraannatie slechts op 30 september en 1 oktober 1955 tegen de oorspronkelijke hoofdeisers beroep aangetekend werd, wanneer het vonnis haar op 14 september 1953 betekend werd, dient opgemerkt, dat de S.V. Katoennatie van haar verval ontheven werd door het beroep dat door de in vrijwaring geroepen partij de S.V. Kraannatie ingesteld werd, op 21 december 1953, binnen de wettelijke termijn, tegen hetzelfde vonnis, en ten overstaan zowel van de S.V. Katoennatie als van de oorspronkelijke hoofdeisers;

Dat het beroep, door de in vrijwaring geroepen partij ingesteld tegen de hoofdeisers, inderdaad de gegarandeerde ten goede komt, daar door dit beroep de grondslag zelf der hoofdbetwisting terug ter beslechting gebracht wordt (Rép. Prat., V°, Appel, n° 54 en 426; De Paepe, T. II, p. 150);

dat tevergeefs door de oorspronkelijke hoofdeisers wordt opgeworpen dat tengevolge van de afstand door de in vrijwaring geroepen partij gedaan van het beroep tegen hen gericht en de aanvaarding van deze afstand door hen, op 25 juni 1955, het beroep hierna door de gegarandeerde ingesteld, niet meer ontvankelijk is, gelet op het te niet gaan van het beroep waarvan afstand werd gemaakt;

dat de afstand tegenover derden inderdaad geen uitwissel heeft en de gegarandeerde derhalve gerechtigd is, op het beroep door de in vrijwaring geroepen partij tegen de oorspronkelijke hoofdeisers ingesteld, aanspraak te maken, zelfs in geval deze partij van haar beroep afziet (R. Prat., V° Désistement, n° 121);

Ten gronde wat de hoofdvordering betreft :

Aangezien door appellante de S.V. Kraannatie tevergeefs wordt opgeworpen dat zij slechts met het vervoer van de goederen naar het magazijn Van Boekel, Bredastraat te Antwerpen, gelast werd, en geenszins met de bewaring;

dat deze stelling inderdaad in tegenstrijd is met de bestanddelen der zaak, waaruit blijkt dat de S.V.

Katoennatie aan oorspronkelijke aanleggerskosten voor bewaarloon gefactureerd heeft, en dat de S.V. Katoennatie alleen met oorspronkelijke aanleggers in betrekking is geweest en deze op de hoogte van het schadegeval gebracht heeft;

dat ter zake niet bewezen wordt dat door huidige geïntimeerden aan de S.V. Katoennatie opdracht gegeven werd de goederen in het magazijn van Van Boekel op te stapelen;

dat het beroep door de S.V. Katoennatie derhalve als ongegrond voorkomt.

Wat de invrijwaringroeping betreft :

Aangezien appellante S.V. Katoennatie tevergeefs wordt voorgehouden dat het onweder dat in de nacht van 3 tot 4 juli 1952 losgebarsten is en de overstroming van de magazijnen Van Boekel door haar uitgebraat voor gevolg heeft gehad, van zulkdanige abnormale aard was, dat dit onweder een geval van heirkracht uitmaakt;

Aangezien indien kwestieus onweder bijzonder hevig blijkt geweest te zijn, dit nochtans geenszins als een onvoorzienbaar feit mag aangezien worden, van aard om de S.V. Kraannatie van haar aansprakelijkheid te ontheffen;

dat appellante inderdaad met zulk onweder moest rekening houden en tevens met de omstandigheid dat dit met een springtij kon samenlopen, evenals met de mogelijkheid van opslorping der riolering in de buurt van haar magazijnen;

dat zij des te voorzigtiger moest handelen omdat haar magazijnen veel lager liggen dan het niveau van de straat en dat de dorpels die toegang geven tot haar bergplaatsen openingen vertonen waarbij het water vrij kon doorstromen;

Aangezien de S.V. Kraannatie als uitbaatster van het magazijn Van Boekel tot plicht had de vloer van het magazijn effen te maken en met houten rennen te bekleden, zodat in geval van overstroming de goederen niet door het water beschadigd konden worden;

Aangezien appellante doet opmerken dat zelfs moesten de goederen op 10 à 12 cm. van de grond opgestapeld geweest zijn, zoals door de deskundige aangehaald, de goederen niettemin door water bereikt waren geweest, vermits door de deskundige watersporen op de balen vastgesteld werden tot op een hoogte van ongeveer 28 cm.;

dat dient geoordeeld te worden dat de magazijnen die bij hevig stormweder aan overstroming onderhevig zijn, niet geschikt zijn voor de bewaring van niet waterdicht verpakte goederen;

Aangezien de feiten die appellante in ondergeschikte orde vraagt te mogen bewijzen, als niet dienend voorkomen; dat deze feiten inderdaad niet van aard zijn om ter zake overmacht te bewijzen of om in hoofde van de S.V. Katoennatie enige aansprakelijkheid te doen ontstaan;

Aangezien uit de bestanddelen der zaak blijkt dat appellante verwaarloosd heeft zich op de hoogte te houden van de staat waarin haar magazijnen verkeerden, alhoewel zij de gebreken ervan kende, en nagelaten heeft geïntimeerde tijdig te verwittigen van de averijen die aan de goederen berokkend werden, dat zij de gevolgen hiervan dient te dragen;

Aangezien appellante eveneens gehouden is voor de manipulatiekosten die gedaan werden na het schadegeval ter voorkoming van verdere beschadiging en ten einde het deskundig onderzoek mogelijk te maken;

Om deze redenen,

Het Hof,

Gelet op artikel 24 der wet van 15 juni 1935, waarvan toepassing werd gedaan;

Gehoord, nopens de ontvankelijkheid, de heer advocaat-generaal Vander Perren in zijn eensluidend advies gegeven ter openbare terechtzitting;

Voegt de zaken ingeschreven onder nummers 25.582 en 29.204 der Algemene Rol wegens verknochtheid samen;

Verleent akte aan Mr Gilbert, pleitbezorger, dat hij zich aanstelt voor de S.V. Kraannatie in plaats van Mr Demeuse;

Bekrachtigt de afstand van het beroep ingesteld door de S.V. Kraannatie tegen het vonnis der Rechtbank van Koophandel te Antwerpen dd. 9 juli 1953 en gericht tegen de partijen de maatschappij in gezamenlijke naam Ocket en Van der Straeten en de Compagnie Africaine Cooreman en verwijst appellante in de kosten ervan;

Ontvangt de beroepen, verklaart ze ongegrond;

Bevestigt derhalve het vonnis waartegen beroep;

Verwijst de S.V. Kraannatie in al de kosten van beroep, daarin begrepen deze van het beroep door de S.V. Katoennatie ingesteld.

HOF VAN BEROEP TE GENT

2e kamer. — 11 juli 1955.

Voorzitter : M. Maraite.

Raadsheren : M.M. Verougstraete en Gerniers.

Advocaat-Generaal : M. Matthijs.

Advocaten : Mrs. Brondel en Louwers.

Echtscheiding. — In de loop van een echtscheidingsprocedure ingestelde vordering tot levensonderhoud. — Vatbaarheid voor hoger beroep.

Luidens artikel 36 van de wet van 25 maart 1876 wordt de eis tot echtscheiding, die niet voor begroting vatbaar is, enkel in eerste aanleg gevonnist.

De in de loop van de echtscheidingsprocedure ingestelde vordering tot levensonderhoud levert een tussengeschied.

Overeenkomstig artikel 38 van bovenvermelde wet volgt het op dit tussengeschied gewezen vonnis ten aanzien van de vatbaarheid voor hoger beroep het lot van de hoofdeis.

Vandewijngaerde t/ Vanderbeke.

Overwegende dat het beroep regelmatig is naar tijd en vorm;

Overwegende dat appellante het bestreden bevelschrift beknibbelt in zoverre daarbij de eerste rechter, gedeeltelijk ingaande op de door geïntimeerde ingestelde tegeneis, haar tot een maandelijks onderhoudsgeld van 2.000 fr. veroordeeld heeft en de gedingskosten voorbehouden heeft;

Nopens de ontvankelijkheid van het beroep :

Overwegende dat geïntimeerde de niet-ontvankelijkheid van het beroep ten onrechte opwerpt om reden dat, wat de aanleg betreft, partijen, noch in de inleidende dagvaarding noch in hun eerste conclusiën, het bedrag van het betwist onderhoudsgeld geschat hebben;

Overwegende immers, dat, luidens artikel 36 van de wet van 25 maart 1876, de eis tot echtscheiding, die

voor begroting niet vatbaar is, enkel in eerste aanleg gevonnist werd;

dat de in de loop van deze eis ingediende vordering tot onderhoud een tussengeschied uitmaakt;

dat, overeenkomstig artikel 38 van bovengemelde wet, het vonnis geveld op dit tussengeschied, ten aanzien van de ontvankelijkheid van het beroep, het lot van de hoofdeis volgt;

dat het beroep, derhalve, ontvankelijk is; (R.P.D.B., TW. Compétence en matière civile et commerciale, n° 1422, Brussel, 11 mei 1888, Pas. 1888, II, 226; Gent, 10 januari 1923, Pas. 1923, II, 109);

Ten gronde :

Overwegende dat, afgezien van allerlei beweringen en aantijgingen, door partijen uitgebracht doch waarvan zij geen enkel bewijs leveren, het vaststaat, dat appellante die onder het stelsel van scheiding van goederen gepaard met een gemeenschap van aanwinsten met geïntimeerde gehuwd is, krachtens voormeld bevelschrift, niet alleen al de inkomsten uit haar eigen onroerende goederen ontvangt, maar verder al deze uit de handel in visserijgerief, sportartikelen, touw- en mandenwerk die zij nog altijd in het echtelijk huis uitbaat;

Overwegende echter dat deze handel sinds het vertrek van geïntimeerde vermoedelijk veel van zijn vroegere bloei verloren heeft; dat appellante die 61 jaar oud is, volgens de verklaring van geïntimeerde (zie conclusiën 1° aanleg) sedert lange jaren ziek is en niet in staat op degelijke wijze handel te drijven; dat anderzijds geïntimeerde die de auto alsmede een groot aantal waren medegenomen heeft, een gelijkwaardige handel geopend heeft en getracht met reclame te maken, zich een deel van de oude cliënteel toe te eigenen;

Overwegende dat geïntimeerde niet bewijst dat familieleden hem geldleningen toegestaan hebben;

Overwegende dat met enkel de opbrengst van zijn nieuwe winkel, geïntimeerde het moeilijk moet hebben om in zijn onderhoud te voorzien;

Overwegende dat rekening houdende met de hierboven omschreven middelen en behoeften van de twee partijen (B.W. art. 208) het bedrag van de door appellante aan geïntimeerde bij toepassing van artikel 212 B.W. verschuldigde uitkering tot onderhoud rechtmatig en billijk op 1.000 fr. per maand dient vastgesteld te worden;

Overwegende dat de door appellante uitgebrachte aantijgingen niet van zulkdanige ernstige aard zijn om tot een voorbehoud van rechten aanleiding te kunnen geven;

Om deze redenen :

Het Hof,

Gelet op artikel 24 der wet van 15 juni 1935;

Gehoord de heer advocaat-generaal Matthys in zijn meestendeels eensluidend advies; alle verdere of strijdige conclusiën verwerpend; ontvangt het hoger beroep; verklaart het ten dele gegrond;

Bevestigt het bestreden bevelschrift met deze wijzigingen : 1° dat het aan geïntimeerde toegekend onderhoudsgeld tot 1.000 frank, per maand herleid wordt; 2° dat iedere partij tot de helft der kosten van eerste aanleg wordt veroordeeld;

Veroordeelt ieder der partijen tot de helft van de kosten van beroep.

HOF VAN BEROEP TE GENT

5e Kamer. — 11 oktober 1955.

Voorzitter : M. Maraite.

Raadsheren : M.M. Van Noest en Van Hove.

Advocaat-generaal : M. Matthys.

Advocaat : Mr. Standaert.

Vatbaarheid voor hoger beroep. — Gedeeltelijke berusting van verweerder in de ingestelde vordering.

Wanneer de verweerder in het geding in eerste aanleg in de vordering van de eiser gedeeltelijk heeft berust en de waarde van het geschil aldus met het door hem erkende bedrag van de vordering heeft verminderd, zodat het voor de eerste rechter nog in geschil zijnde bedrag, vermeerderd met de vergoedende interesten, waardoor krachtens de artikelen 21 en 22 van de wet van 25 maart 1876 de vatbaarheid voor hoger beroep bepaald wordt, ligt beneden de in art. 16 van deze wet bepaalde grens voor hoger beroep, moet het door de oorspronkelijke verweerder ingestelde hoger beroep niet onvankelijk worden verklaard.

Verweerder roept vergeefs in, dat hij in zijn eerste besluiten de eis in elk zijner delen op 25.000 fr. geschat heeft, daar terzake met dergelijke schatting geen rekening kan worden gehouden, vermits de waarde van een rechtsvordering tot betaling van een geldsom overeenstemt met het bedrag van de gevorderde som.

Van den Borre en N.V. Royal Exchange Assurance t/ Prowizor.

Overwegende dat geïntimeerde, bij exploit dd. 10 november 1954, appellanten vóór de Rechtbank van Koophandel te Gent gedagvaard heeft om zich solidair of minstens de een bij gebrek aan de ander te horen veroordelen om hem, tot herstelling der schade spruitende uit een verkeersongeval overkomen te Deinze op 17 december 1953, de som van 24.129 fr. te betalen, met de vergoedende interesten sedert voormelde datum;

Overwegende dat appellanten hun aansprakelijkheid niet betwisten;

dat zij bovendien in hun jongste besluiten vóór de eerste rechter erkend hebben dat de door geïntimeerde ondergane schade 7.327 fr. bedraagt en derhalve, in het beschikkend gedeelte van dezelfde besluiten, hun eigen veroordeling vorderden tot betaling aan geïntimeerde van bovengemelde som, meer de gerechtelijke interesten;

Overwegende dat appellanten aldus in de aanspraak van geïntimeerde gedeeltelijk hebben berust en de waarde van het geschil met hogerbedoelde som van 7.327 fr. verminderd hebben (R.P.D.B. V^o Compétence en matière civile et commerciale, n^{rs} 930, 939, 940; Cass. 30 oct. 1902, Pas. 1903, I, 24; Luik, 18.1.1902; Pas. 1902, II, 202 en de rechtspraak onder voetnoot 1);

Overwegende dat uit dit alles volgt dat het bedrag dat vóór de eerste rechter nog in betwisting lag 24.129 fr. — 7.327 fr. of 16.802 fr. beliep;

Overwegende dat laatstgenoemde som, vermeerderd met de vergoedende interesten, waardoor, krachtens artikelen 21 en 22 der wet van 25 maart 1876, de aanleg bepaald wordt (Cass. 2 juli 1896, Pas. 1896, I, 231), het bij artikel 16 derzelfde wet vastgesteld beloop van de tweede aanleg niet bereikt;

Overwegende dat appellanten vergeefs inroepen dat zij in hun eerste besluiten de eis in elk zijner delen op 25.000 fr. geschat hebben;

Overwegende, immers, dat er, ter zake, met dergelijke schatting geen rekening kan gehouden worden, vermits de waarde van een rechtsvordering tot betaling van een geldsom met het bedrag van de gevorderde som overeenstemt (R.P.D.B. eodem verbo, n° 931);

Om deze redenen :

Het Hof,

Gelet op artikel 24 der wet van 15 juni 1935;

Gehoord de heer Advocaat-Generaal Matthys in zijn eensluidend advies, alle andere conclusies van de hand wijzende, verklaart het hoger beroep onontvankelijk « defectu summae »; verwijst appellanten in de kosten van deze aanleg.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

2e Kamer bis. — 14 juli 1955.

Voorzitter : M. Sury.

Advocaten : Mrs Fonteyn, A. Vaes en Lesthaeghe.

Onrechtmatige daad. — Arbeidsongeval. — In casu niemands schuld.

Uit de omstandigheden blijkt dat menselijkerwijze het ongeval niet kon worden voorzien, zodat niemand schuld gehad heeft aan dit ongeval.

De reglementaire bepalingen van de artikelen 277 en 535 van het algemeen reglement op de arbeidsbescherming roepen geenszins een vermoeden van fout in het leven in strijd met de algemene beginselen van de artikelen 1382 en 1383 B.W.

Zaiats t/ N.V. Lee en C^o en Gemeenschappelijke Verzekeringskas van Bouwwerk, Handel en Nijverheid.

Overwegende dat beide eisen er toe strekken tot schadevergoeding te bekomen ingevolge een ongeval overkomen aan Zaiats Stepan en Adriaensen John, in het havengebied op 3 februari 1954;

Overwegende dat het ongeval zich voordeed aan afdak n° 221, waar de werklieden van verweester balen wol aan het laden waren in het s.s. « Stavropol »; dat deze balen op de kaai in een net geplaatst werden, dat door een stadskraan overgebracht werd naar het schip; dat op een zeker ogenblik een baal katoen uit het net viel op Zaiats, matroos van het s.s. « Stavropol » en Adriaensen, markeerder in dienst van « The Antwerp Grain Work Cy »; dat beide slachtoffers zwaar gekwetst werden;

Overwegende dat beide eisen verknocht zijn en in het belang van een goede rechtsbedeling dienen samen-gevoegd te worden;

Overwegende dat aanlegster Zaiats Polia schadevergoeding vordert ten titel van morele schade en da' aanlegster Gemeenschappelijke Verzekeringskas optreedt als gesubrogeerd in de rechten van Adriaenser John aan wie zij de wettelijke vergoedingen op grond van de wet op de arbeidsongevallen uitbetaalde;

Overwegende dat de eisen gesteund zijn op de artikelen 1382, 1383 en 1384, 1 en 3 al. B.W.;

Overwegende dat de technische dienst voor Arbeidsbescherming een onderzoek instelde, alsook de politie, dat op strafrechtelijk gebied de zaak zonder gevolg werd gerangschikt;

Overwegende dat volgens hoger bedoelde technische dienst het net een totale oppervlakte had van 12 m² of nagenoeg 2,5 m op 3,5 m en ruimschoots groot genoeg was voor de afmetingen van de hijs, samengesteld uit 16 balen; dat een getuige verklaarde dat er ruim plaats was voor 20 balen; dat het gebruiken van een net wel het enige aangewezen middel was om veilig te werken;

Overwegende dat het vaststaat dat geen enkele baal hoger lag dan de rand van het net, dat de balen goed gestapeld waren en dat geen enkele getuige kan verklaren hoe een baal uit de hijs is kunnen vallen;

Overwegende dat de technische dienst voor arbeidsbescherming tot het besluit komt dat het ongeval slechts te wijten is aan de hardheid der balen, veroorzaakt door de vorst op gewassen wol; dat dit voor gevolg had dat de balen zich niet vervormd hebben bij het dichttrekken van het net « zodat zij tegen elkaar aandrukten als kasseistenen »; dat bij het in beweging brengen van de hijs, welke steeds onvermijdelijk gepaard gaat met kleine schokken, een baal verschoven is en uit de hijs gewipt werd;

Overwegende dat dient opgemerkt te worden dat een baal wol tussen 130 en 140 kgr weegt;

Overwegende dat hieruit blijkt dat men menselijkerwijze een dergelijk ongeval niet kon voorzien, zodat het advies van de technische dienst volgens hetwelk niemand schuld heeft aan dit ongeval, volledig kan bijgetreden worden;

Overwegende dat aanleggers tevergeefs artikel 271 en 535 van het algemeen reglement op de arbeidsbescherming inroepen en uit deze beschikkingen afleiden dat door het enkele feit, dat een baal uit de hijs gevallen is een fout in hoofde van verweerster of beter van haar werklieden bewezen is; dat deze reglementaire teksten geenszins een vermoeden van fout in het leven roepen in tegenstrijd met de algemene beginselen van artikel 1382 en 1383 B.W.; dat het trouwens in casu vaststaat dat de werklieden van verweerster alle nodige schikkingen hadden getroffen, die men menselijkerwijze kon treffen om de val van een baal te vermijden;

Overwegende dat men aanleggers evenmin kan volgen wanneer zij beweren dat de balen, het net en de kraan « een gebrekkige uitmaakten » met het gevolg dat verweerster verantwoordelijk zou zijn op grond van artikel 1384 al. 1 B.W.; dat geen enkel element dat deze zaken, afzonderlijk of in hun geheel genomen; ongeschikt zou gemaakt hebben voor een normaal gebruik, bewezen is; dat mag aangestipt worden dat vóór het ongeval reeds 80 t. balen op dezelfde wijze in het ruim van het schip werden overgebracht;

Overwegende dat de beschouwingen van de diensten der Arbeidsbescherming van de Zeevaart der Zwarte Zee niet van aard zijn de ter plaatse van het ongeval gedane vaststellingen te ontzenuwen;

Overwegende dat de door aanleggers Zaiats in ondergeschikte orde gevorderd deskundig onderzoek nopens de omstandigheden van het ongeval als overbodig voorkomt, de Rechtbank desbetreffend volledig ingelicht zijnde;

Overwegende dat het anderzijds, vaststaat dat zowel Zaiats als Adriaensen onder het net stonden op het ogenblik dat een baal er uit viel; dat dit bevestigd wordt door de ooggetuige Hermans Désiré; dat het geenszins blijkt dat het voor de slachtoffers noodzakelijk was zich aldaar te bevinden; dat zij minstens zich enige meters konden terugtrekken op het ogenblik dat de hijs opgeheven werd; dat het aan de overheden

van de matroos Zaiats behoorde hem verbod op te leggen onder de zwenkkring van de hijs te blijven;

Overwegende dat eerste aanlegger Zaiats het getuigenbewijs aanbiedt van twee feiten, waaruit zou blijken dat hij zich niet onder de hijs bevond en dat hij verplicht werd ingevolge de hevige koude zich te beschutten op de plaats waar hij getroffen werd; dat het reeds vaststaat dat de slachtoffers zich onder het net bevonden en de heersende koude geen « noodzakelijkheid » voor hen uitmaakte om op die plaats te blijven wanneer de hijs opgeheven werd; dat, bovendien deze beschouwingen slechts volledigheidshalve worden vermeld, vermits geen enkele fout aan verweerster of aan haar aangestelde kan aangewreven worden;

Om deze redenen,

De Rechtbank, rechtdoende op tegenspraak, na er over beraadslaagd te hebben, alle andere en strijdige besluiten verwerpende;

Voegt samen de zaken ingeschreven op de algemene rol onder de nummers 53.910 en 54.270 als zijnde verknocht;

Verklaart de eisen ontvankelijk doch ongegrond;

Wijst aanleggers er van af en veroordeelt hen tot de gedingskosten van hun respektievelijke eisen.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE BRUGGE

Kortgeding. — 26 oktober 1955.

Voorzitter : M. Kesteloot.

Advocaten : Mrs. de Vrieze en de Baets.

Kortgeding. — Onbevoegdheid van de Voorzitter de tenuitvoerlegging van een bij voorraad uitvoerbaar verklaard vonnis te schorsen.

Zelfs in geval van onverwijlde spoed is de voorzitter in kortgeding door de bewoordingen van de titel van tenuitvoerlegging gebonden en onbevoegd de tenuitvoerlegging van een bij voorraad uitvoerbaar verklaard vonnis te schorsen of voorwaarden van tenuitvoerlegging te bepalen, die de eerste rechter heeft verworpen, en aldus een vonnis te wijzigen, zij het ook slechts voorlopig.

Artikel 459 Rv. bepaalt dat de hoven van beroep en bijgevolg de rechtbanken van eerste aanleg, rechtdoende in hoger beroep, op straffe van nietigheid en zelfs van schadevergoeding, zo daartoe gronden zijn, de tenuitvoerlegging der vonnissen mogen uitstellen.

De voorzitter in kortgeding vermag niet te doen hetgeen de rechtbank zelf niet mag doen.

Van Cleven t/ Verhelle.

Overwegende dat eiser, bij vonnis van de heer Vrederechter van het kanton Ardooie dd. 26 mei 1955, veroordeeld werd aan verweerder te betalen de som van 6.050 frank, vermeerderd met de rechterlijke intresten en de kosten van het geding;

Dat dit vonnis uitvoerbaar verklaard werd bij voorraad, niettegenstaande elk verhaal en zonder borgstelling;

Overwegende dat eiser bij exploit van 22 juni 1955 beroep aantekende tegen dit vonnis; dat hij aanvoert dat, niettegenstaande deze beroepsprocedure voor deze rechtbank nog hangend is, verweerder dreigt het vonnis « a quo » uit te voeren, hetgeen voor hem zeer nadelig kan zijn;

Overwegende dat zijn vordering strekt de uitvoering van voormeld vonnis te horen schorsen tot na de uitspraak in beroep, subsidiair verweerder te horen verplichten tot borgstelling of tot bewijs van solvabiliteit, nog meer subsidiair eiser toe te laten de som waartoe hij veroordeeld werd te storten in handen van een aan te duiden derde persoon onder verplichting deze som niet uit te betalen aan verweerder zolang in beroep niet werd uitgesproken;

Overwegende dat verweerder in hoofddorde de onbevoegdheid van de Voorzitter, zetelende in kortgeding, opwerpt;

Dat eiser in de loop van het geding en uiterst subsidiair vraagt dat een evenredig bedrag van verweerd spaarboekje zou geblokkeerd worden tot na uitspraak in beroep;

Overwegende dat aldus door eiser ten aanzien van voormeld vonnis van de heer Vrederechter van Ardooie geen moeilijkheid wordt opgeworpen betreffende tenuitvoerlegging van dit vonnis in de zin voorzien bij artikel 806 van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering; dat de draagwijdte van dit vonnis niet wordt betwist noch de interpretatie ervan wordt gevraagd, dat ook niet nieuwe omstandigheden worden aangehaald welke zich na voormeld vonnis zouden hebben voorgedaan, zodat zelf niet de redenen aanwezig zijn welke zekere rechtspraak (Beroep Gent, 23 maart 1949, R.W. 1949-50, kol. 796 en Kortrijk, 31 december 1953, J. T. 1954, bl. 101) in bepaalde gevallen aanneemt om de uitvoering van een vonnis, uitvoerbaar verklaard niettegenstaande beroep, te schorsen;

Overwegende dat de Voorzitter, in kortgeding dan ook in het onderhavig geval alleen bevoegd kan zijn wegens de onverwijlde spoed, krachtens én art. 806 van het wetboek van Burgerlijke rechtsvordering én art. 11 van de wet van 25 maart 1876;

Overwegend dat het dringend karakter van het geval ter zaak zeker aanwezig is; dat echter, welk ook het geval van onverwijlde spoed weze, de Voorzitter, zetelende in kortgeding, gehouden is door de bewoordingen van de uitvoerbare titel en onbevoegd is om de ten uitvoerlegging van een bij voorraad uitvoerbaar verklaard vonnis te schorsen of om voorwaarden van uitvoering te bepalen die de eerste rechter verworpen heeft en aldus een vonnis te hervormen, al weze het nog ten voorlopigen titel;

dat artikel 459 van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering bepaalt dat de Hoven van Beroep — en bijgevolg de rechtbanken van eerste aanleg rechtdoende in hoger beroep — op straf van nietigheid en zelfs van schadevergoeding, zo daartoe gronden zijn, niet de ten uitvoerlegging der vonnissen mogen uitsstellen;

Dat de voorzitter in kortgeding niet vermag te doen hetgeen de Rechtbank zelf niet vermag te doen (Verbrek. 15 november 1923, Pas. 1924, I, 28; Beroep Brussel, 11 juni 1952, R.W. 1952-53, kol. 242; Brugge, 13 augustus 1946, R.W. 1946-47, kol. 525);

Om deze redenen :

Alle andere besluiten verwerpende als ongegrond, wijzende op tegenspraak, verklaren ons onbevoegd.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE DENDERMONDE

6 juni 1955.

Voorzitter : M. J. Rollier.

Rechters : M.M. J. Zenner en D. Marijns.

Openbaar Ministerie : M. Matthijs.

Advocaten : Mrs Durinck en Moyersoën L.

Registratierechten. — Uiteindelijke vereffening van een ascendentenverdeling. — Alleen vast recht verschuldigd.

Het verdelingsrecht veronderstelt een onverdeeldheid, waaruit getreden wordt door de deelgenoten.

Een testamentaire ascendentenverdeling bepaalt de rechten der erfgenamen op het privaat bezit van een deel der nalatenschap. De verrekening der toegiften voorzien in het testament, is slechts de rechtstreekse uitvoering van de testamentaire wilsbeschikking. Geen verdelingsrecht verschuldigd.

Belgische Staat t/ Durinck Evelina en cs.

Gehoord partijen in hunne middelen en besluiten;

Gezien de stukken, waaronder het vonnis van de heer Vrederechter van het kanton Lokeren, dd. 14-12-1951, in regelmatig afschrift voorgebracht, waartegen de Belgische Staat tijdig en regelmatig in beroep is gekomen; (gezegd vonnis volgens de grosse niet geboekt op minuut);

De Rechtbank ontvangt het beroep en erover beslissende :

Overwegende dat wijlen Joseph Durinck, overleden te Sinaai op 14-10-1944, bij authentiek testament verleden voor notaris P. Thuysbaert te Lokeren op 7-10-1944, al zijn roerende goederen alsook het vruchtgebruik over al zijne onroerende goederen aan zijn inmiddels overleden echtgenote overliet; dat hij deze onroerende goederen in specie toevees aan 5 zijner kinderen die bij naam aangeduid werden, er uitdrukkelijk bijvoegende dat deze goederen zouden dienen gewaardeerd op de dag van het overlijden van de vruchtgebruikster en dat deze waarde alsdan bij gelijke delen moest verdeeld worden onder al zijn kinderen;

Overwegende dat een vast recht van 75 fr. geheven werd op deze testamentaire beschikking, welke als een ascendentenverdeling voorkomt; dat echter een evenredig recht van 0.90 fr. geïnd werd op de akte verleden vóór notaris Thuysbaert te Lokeren op 9-3-1949, waarbij tot de uiteindelijke vereffening overgegaan werd;

Overwegende dat de consorten Durinck de toepasselijkheid van dit evenredig recht betwisten en bij oorspronkelijke dagvaarding van deurwaarder J. De Potter te Lokeren dd. 27-2-1950, de teruggave vorderen van het gekwetten bedrag ervan groot 3.936 fr. in hoofdsom;

Overwegende dat de eerste rechter deze eis heeft ingewilligd;

Overwegende dat de toepassing van artikelen 109, 3° en 110 van het wetboek van registratie, houdende vaststelling van het verdelingsrecht, natuurlijk het bestaan van een onverdeeldheid veronderstelt, waaruit getreden wordt door de deelgenoten;

Overwegende dat de akte van 7-10-1944 de rechten der toekomstige erfgenamen op het privaat bezit van een deel der nalatenschap bepaalde; dat weliswaar deze akte de betaling van toegiften voorzag ten einde de gelijkwaardigheid te verzekeren tussen de verschil-

lende loten die respectievelijk aan ieder kind toebedeeld werden, doch dat de erfgenamen, die deze toegiften moesten ontvangen, ze uitsluitend verkregen ingevolge de wil van de erflater zelf, zodat de uitbetaling der toegiften en de berekening ervan uitsluitelijk gebeurde in uitvoering van de testamentaire wilsbeschikking;

Overwegende dat tengevolge van akte van 7-10-1944, de erfenis van J. Durinck volledig en definitief verdeeld werd en er achteraf alleen nog moest overgegaan worden tot het verrekenen der toegiften met inachtneming van de waarde der onroerende goederen na het overlijden der vruchtgebruikster; dat nooit de waarde der onroerende goederen de plaats ingenomen heeft van deze onroerende goederen zelf om een onverdeeldheid tussen de erfgenamen te vormen; dat de akte van 9-3-1949 slechts de rechtstreekse uitvoering is geweest van de testamentaire wilsbeschikking van 7-10-1944, welke naar vorm en inhoud een ascendentenverdeling uitmaakt (Zie hieromtrent Luik, 8-4-1936, Belg. Jud. 1937, kol. 99; Brussel, 11-1-1864, kol. 833; Cass. 1-7-1864, Pas. 1864; 1373; zie ook vooral Cass. Fr. 5-XI-1877, Sirey, 1878, I, 214);

Overwegende dat wegens de afwezigheid van iedere onverdeeldheid tussen de erfgenamen van J. Durinck de akte van 9-3-1949 niet als een verdelingsakte diende beschouwd, zodat ten onrechte het verdelingsrecht erop gegeven werd;

Overwegende dat het beroep ongegrond voorkomt;

Om deze redenen :

De Rechtbank, zetelende in hoger beroep, alle verdere tegenstrijdige besluiten verwerpende, verklaart het beroep ongegrond, dienvolgens verwerpt het en bekrachtigt het bestreden vonnis in al zijne beschikkingen;

Veroordeeld beroeper tot de kosten dezer instantie.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE TONGEREN

31 maart 1955.

Voorzitter : M. Driessen.

Rechters : M.M. Winants en Alsteen.

Advocaten : Mrs Lambrechts en J. Byvoet.

Aanneming van werk. — Overdrachttaxe. — Wie moet deze betalen, de aanbestede of de aannemer?

Volgens algemeen gebruik en rechtspraak moet de aanbestede behalve de aannemingssom steeds de overdrachttaxe betalen, tenzij partijen anders mochten hebben bedongen.

Zulks blijkt uit de bespreking van de wet, waarbij de overdrachttaxe is ingevoerd, en vloeit ook overigens voort uit artikel 1593 B.W., benadend dat de kosten van de akten en andere bijkomende onkosten ten laste komen van de koper.

Uit de aannemingsvoorwaarden blijkt in het onderhavige geval dat de overdrachttaxe zou komen ten laste van de aannemer.

Meekers t/ Schoolcomiteit te Heers.

Gezien de stukken van het geding en voornamelijk de inleidende dagvaarding van deurwaarder Maurice Wagemans te Tongeren, in datum van 16 juni 1954, strekkend tot veroordeling van verweerder aan eiser te betalen de som van 87.150 fr., zijnde het bedrag

van de overdrachttaks aan 4,50 % op de factuur betreffende het bouwen ener school door eiser voor rekening van verweerder;

Overwegende dat deze bouw werd uitgevoerd tegen de vooraf vast overeengekomen prijs van 1.936.653 fr., ingevolge openbare aanbesteding beheerst door het bijzonder en het algemeen lastenboek, in de bundel berustend; dat geen betwistingen bestaan over de uitvoering van het werk en voornoemde prijs volledig werd betaald, doch verweerder weigert de gevorderde taks te voldoen;

Overwegende dat verweerder hare weigering vooreerst steunt op het karakter der door eiser aangegane verbintenis en beweert dat, deze een « volstrekte overeenkomst » zijnde tegen een voor het geheel bepaalde som (forfait absolu), de overdrachttaks begrepen is in de prijs der aanbesteding;

Overwegende dat eiser, zonder het karakter der overeenkomst te betwisten, terecht doet opmerken dat, volgens algemeen gebruik en rechtspraak, de bouwheer buiten de ondernemingsprijs steeds de overdrachttaks moet betalen, tenzij partijen anders zouden hebben bedongen;

Overwegende dat, indien de wet dit beginsel ook niet op gebiedende wijze bepaalt, zulks toch duidelijk blijkt uit de bespreking der wet, welke de overdrachttaks heeft gevestigd (Zie Doc. parl. Ch. des représ. session 1920-21 n° 500, p. 26, art. 46, Pasin. 1921, p. 619, art. 46) en overigens ook voortvloeit uit art. 1593 van het Burgerlijk Wetboek, bepalende dat de kosten der akten en andere bijkomstigheden ten laste van de koper vallen (Rép. prat. dr. b., T. XIV, V°, Taxes assimilées, au Timbre, n° 232);

Overwegende dat dienvolgens dient te worden onderzocht of — zoals verweerder betoogt — in casu, partijen, inderdaad, in strijd met voorgaand beginsel, hebben bedongen dat de overdrachttaks door de aannemer moet worden gedragen; en dus dient onderzocht wat de ter zake geldende lastenboeken desbetreffend voorschrijven;

Overwegende dat artikel 23 van het Algemeen lastenboek luidt : « Behoudens hetgeen hierna bepaald is voor ... de overdracht ... zijn alle belastingen van gelijk welke aard ... ten laste van de aannemer » en verder « Elke verhoging of verlaging van het bedrag der overdrachttaks ... geeft ... aanleiding tot verrekening op het einde der aanneming »; dat eindelijk, volgens artikel 23 van het algemeen en van het bijzonder lastenboek, de aannemer geacht wordt, bij het opmaken van het bedrag zijner inschrijving, rekening te hebben gehouden met de in voege zijnde overdrachttaks;

Overwegende dat uit het geheel dezer bepalingen niets anders kan worden afgeleid tenzij dat, indien de overdrachttaks, in voege zijnde bij de inschrijving, zou verhogen of verlagen in de loop der uitvoering van het werk, er aanleiding zou bestaan, bij de eindafrekening, het bedrag der inschrijving te herzien en te verhogen of te verlagen; en dat de overdrachttaks, in voege bij de inschrijving, door de aannemer in het bedrag derzelfde moest gerekend zijn;

Overwegende dat eiser vergeefs opwerpt dat deze uitleg van de lastenboeken niet opgaat, vermits die lastenboeken opgemaakt werden voor werken uit te voeren voor rekening van de Staat en op deze werken geen overdrachttaks verschuldigd is;

Overwegende immers dat het tegendeel spruit uit de titel zelf van het bijzonder lastenboek zijn toepasselijkheid vermeldend « voor al de werken welke uitgevoerd worden met toelage van Staat of Provincie »

en dat, zo eiser zich desbetreffende heeft vergist, hij niet gerechtigd kan zijn de voor hem uit zijne vergissing spruitende schade te verhalen tegen verweerder, welke aan de oorzaak dier schade vreemd is;

Gezien artikelen 2, 30 tot 37 en 55 tot 59 der Wet van 15 juni 1955, gewijzigd door de wet van 20 juli 1939;

Om deze redenen,

De Rechtbank, statuerende op tegenspraak;
Wijst aanleggers eis af en veroordeelt hem tot de kosten.

CORRECTIONELE RECHTBANK TE KORTRIJK

28 februari 1955.

Alleenrechtsprekend rechter : M. Rommel.

O. M. : M. Verpaele.

Advocaat : Mr. Kasiers.

Strafrecht. — Bedrog. — Het begrip « oorsprong » in art. 498 W.v.S. — Strekking van de wet van 18 juli 1924 op de ongeoorloofde speculering in zake eet- en andere waren, papieren en openbare effecten.

Het bedrog omtrent de oorsprong van de verkochte koopwaar dient ingevolge art. 498 W.v.S. slechts bestraft te worden, wanneer de oorsprong op zichzelf genomen een zodanig wezenlijk bestanddeel uitmaakt, dat een vervalste oorsprong de koper zou bedriegen ten aanzien van een bestanddeel van de zaak, dat hij in hoofdzaak in aanmerking heeft genomen bij de aankoop.

Blijkens de wordingsgeschiedenis van artikel 1 der wet van 18 juli 1924 wordt bij die wetsbepaling bedoeld de samenspanning tegen te gaan van handelaars, nijveraars of grossisten om de vrije concurrentie tegen te werken of op kunstmatige wijze de daling of de stijging van de prijzen op de markt te bewerken.

Daar artikel 2 van het wetsontwerp, waarbij strafbaar was gesteld, degene die te koop heeft aangeboden of zal verkopen eetwaren of koopwaren van eerste noodzakelijkheid tegen woekerprijzen, niet werd aangenomen, is een feit als daarin bedoeld niet strafbaar.

O. M. t/ Cr. en cs.

Aangezien de tweede en derde verdachte alhoewel behoorlijk gedagvaard ter zitting niet verschijnen;

Overwegende dat bij artikel 498 S.W.B. de wetgever, bekommerd om de bescherming van de goede trouw in de handelspraktijken het bedrog omtrent de aard van de koopwaren heeft beteugeld;

Dat ter gelegenheid van de bespreking van dit artikel in de Commissie van de Senaat verslaggever Pirméz een duidelijke begrenzing willende tussen het domein van het burgerlijk recht en van het strafrecht, ter dezer zaak — zich in volgende termen uitdrukt :

« De burgerlijke wet verwerpt terecht de vorderingen van degene die zich slechts bedrogen heeft uit eigen schuld of onvoorzichtigheid. De maatschappij is slechts bescherming verschuldigd ten opzichte van de rechten van degene die zelf waakzaam zijn. De strafwet heeft een nog meer begrensde domein : slechts

wanneer de burgerlijke wet onvoldoende blijkt te zijn en wanneer het misdrijf, welke een privaat belang heeft geschonden, ook de maatschappelijke orde stoort. »

Dat, aldus een bedrog nopens een innerlijk en hoofdzakelijk bestanddeel van de verkochte koopwaar zou kunnen strafbaar zijn, dat dit ter zaak niet is bewezen;

Overwegende dat het bedrog nopens de oorsprong van de verkochte koopwaar slechts dient beteugeld te worden, wanneer de oorsprong op zich zelf genomen een dergelijk essentieel bestanddeel uitmaakt dat uit een vervalste oorsprong, de koper zou ontgoochelen in een bestanddeel van de zaak, dat hij hoofdzakelijk in aanmerking nam bij de aankoop — verslag Pirméz, Kamer van Volksvertegenwoordigers — zitting van 29 januari 1867, Commentaire du Droit pénal Belge, Nypels, III, blz. 753 en volg.);

Dat ter zaak het bedrog nopens de oorsprong van de zeep « Made in Paris » — wanneer deze in werkelijkheid vervaardigd werd te Moeskroen — ongetwijfeld geen bedrog uitmaakt in de oorsprong van de verkochte zaak, daar de wetgever aan het woord « oorsprong » een enge betekenis heeft willen geven;

Dat deze vermeldingen op de verpakkingen derhalve een waakzame koper niet zullen bedriegen; dat zij eerder bedoeld zijn om bepaalde vooroordelen te bevredigen;

Dat aldus het feit onder littera A niet is bewezen;

Wat betreft betichting B :

Overwegende dat in feite beklagden een pak inhoudende vier stukken zeep verkochten aan 8,80 Fr. wanneer op de verpakkingen als opgelegde prijs 45 Fr. was vermeld;

Dat beklagden voorhouden :

1) dat zij niet het minste profijt trokken uit deze opgelegde prijs, dat zij aldus niet handelen uit winstbegaj;

2) dat deze opgelegde prijs in feite nooit gerealiseerd werd; dat dit enkel bedoeld was voor de leurhandel, daar het de gewoonte is bij de leurhandel op de prijs van de koopwaar af te dingen zodat in werkelijkheid deze prijs nooit bereikt werd;

3) Dat deze opgelegde prijs alleen bedoeld werd als een plaatselijk concurrentiemiddel, in de streek van Luik, waar een medeconcurrent in dezelfde omstandigheden Philoderme zeep n° 212 - 4 stukken verkocht aan de prijs volgens vermelding op de verpakking aan 45 Frank;

Overwegende dat luidens de voorbereidende werken bij het artikel 1 van de wet van 18 juli 1924 bedoeld werd : de samenspanning van handelaars, nijveraars of grossisten, met het doel de vrije concurrentie tegen te werken of op kunstmatige wijze de daling of stijging van de prijzen op de markt te bewerken;

Dat in het ontwerp van de regering evenwel een art. 2 was voorzien — luidend als volgt : « zullen gestraft worden, met dezelfde straffen, degene die te koop heeft aangeboden of zal verkopen, eetwaren of koopwaren van eerste noodzakelijkheid aan woekerprijzen. »

Dat het artikel 2 aldus beteugelde het alleenstaande feit van de handelaar, die aan buitensporige prijzen de koopwaren te koop aanbood of verkocht en niet de eventuele buitenmatige winst welke hij zou getrokken hebben; (Pas. 1924, bespreking in de Kamer, art. 1, bl. 391, art. 2, blz. 404);

Dat de feiten waarover het gerechtelijk onderzoek heeft gedragen en waarvoor beklagden terechtstaan wellicht pasten in het raam van het artikel 2 van het ontwerp, daar immers kon worden aangewreven aan beklagden dat zij aan buitensporige prijzen de koopwaren te koop aanboden, onafgezien van elk winstbejag; dat dit artikel 2 echter door Kamer en Senaat bij de stemming werd verworpen en aldus niet opgenomen werd in de wet;

Overwegende dat de feiten gepleegd door beklagden, niet de draagwijdte hebben van art. 1 in de zin bedoeld door de wetgever, namelijk het te keer gaan van groeperingen van handelaars of nijveraars met het oog op het verwezenlijken van woekerwinsten;

Dat beklagden niet bedoeld hebben op de arbeidsmarkt op kunstmatige wijze de prijzen van de zeep op te drijven, doch integendeel aldus gehandeld hebben met de enige bedoeling deze opgelegde prijs te gebruiken als een concurrentiemiddel;

Dat de ongegrondheid van deze betichting B in hoofde van beklagden nog beter belicht wordt aan de hand van het artikel 2 van deze wet; dat, inderdaad, onder criteria welke de Rechtbank moet voor ogen hebben om het abnormaal karakter van de prijzen te beoordelen, eerst en vooral moet worden in acht genomen, de toestand van de handelsmarkt op het ogenblik der feiten; (Pas. 1924, Bespreking in de Kamer, art. 3, blz. 405, 406 en 407);

Dat ongetwijfeld de vrijheid van de handel in zeepprodukten niet in het gedrang werd gebracht; dat de hevige concurrentie in de zeepartikelen het onmogelijk maken dergelijke hoge prijzen te realiseren;

Dat aldus de betichting B als niet bewezen voorkomt;

Om deze redenen :

Spreekt de beklagden Cr. Paul, Cr. Jozef en D'H. Paul, vrij;

Verzendt ze van het vervolg zonder kosten;

Beveelt de teruggave van de inbeslaggenomen waren aan Cr. P.

CORRECTIONELE RECHTBANK TE ANTWERPEN

15e Kamer. — 14 juli 1955.

Alleenrechtsprekend rechter : M. Huyghebaert.

O.M. : M. Portaels.

Registratierecht. — Buitenlandse vennootschap. — Betekenis van de woorden « filiale of enige zetel van verrichtingen » in artikel 123 Wetboek van Registratierechten.

De betekenis van de woorden « filiale of enige zetel van verrichtingen » in artikel 123 wetboek van registratierechten is dezelfde als die van dezelfde woorden in artikel 198 van de wet op de handelsvennootschappen.

Drie voorwaarden zijn vereist voor de toepasselijkheid van artikel 198 voornoemd :

1. een buitenlandse vennootschap, die niet toevallig, maar voortdurend handel drijft in België;
2. door toedoen van een persoon of van een vennootschap in België blijvend gevestigd;
3. persoon die de macht heeft de vreemde vennoot-

België te sluiten, in naam van de buitenlandse vennootschap; de aanwezigheid in België van een schap te verbinden en contracten en zaken in voudige agenten en tussenpersonen zonder volmacht, die de zaken voor beslissing naar het buitenland overmaken, is niet voldoende.

Andere voorwaarden zijn er niet : o.a. is niet vereist dat de buitenlandse vennootschap eigenares of huurster is van een onroerend goed in België noch dat zij in België bedienden in haar dienst heeft, noch dat haar vertegenwoordiger in België een onbeperkte volmacht heeft, noch eindelijk dat hij geen andere bezigheid heeft.

X. t/ Y.

Overwegende dat aanlegster op 30 januari 1954 onder voorbehoud 42.000 fr. registratierechten betaald heeft; dat zij beweert dat er slechts 6.000 frank verschuldigd waren en dat zij nu terugbetaling vraagt van de volgens haar te veel betaalde 36.000 frank;

Overwegende dat de 42.000 fr. registratierechten van aanlegster gevorderd werden bij toepassing van artikel 122 van het Wetboek der Registratierechten, zijnde het recht van 0,10 ten honderd voor oprichting van vennootschappen, waarvan de hoofdinstelling in het buitenland gelegen is, en berekend op het maatschappelijk kapitaal;

Overwegende dat aanlegster beweert te vallen niet onder artikel 122, maar wel onder artikel 123 van voormeld wetboek; dat volgens artikel 123 het recht van 0,10 t.h. vervangen wordt door een vast recht van 6.000 frank, wanneer de vennootschap in België noch filialen, noch enige zetel van verrichtingen bezit;

Overwegende dat voor de oplossing van de betwisting dient te worden nagegaan wat de wetgever bedoelt met de woorden « filiale of enige zetel van verrichtingen » en of in feite aanlegster onder deze bepaling valt of niet;

Overwegende dat het fiscaal recht op dit punt niet afwijkt van het burgerlijk recht en dat de woorden « filiale of enige zetel van verrichtingen » (succursale ou siège quelconque d'opérations) die voorkomen in artikel 123 van het Wetboek der registratierechten juist hetzelfde betekenen als de woorden « filiale of welk ander kantoor » (une succursale ou un siège quelconque d'opération) voorkomend in artikel 198 der wet op de handelsvennootschappen;

Overwegende dat in de voorbereidende werken dezer laatste wet te lezen staat « Entre les sociétés constituées à l'étranger, qui, ne faisant en Belgique que des opérations accidentelles, échappent aux prescriptions de la loi belge, et les sociétés qui, y ayant leur principal établissement, lui seront entièrement soumises; il y a une position mixte : celle des sociétés qui établissent en Belgique un comptoir, une succursale ou un siège d'opérations (Rapport Pirmez, wet van 1873, Doc. Parl. 1865-1866, blad 139);

Overwegende dat de rechtsleer terecht doet opmerken dat de woorden « un siège quelconque d'opérations » der wet van 1873 in een brede zin moeten uitgelegd worden, daar het woord « quelconque » zeer algemeen is (Resteau IV, n° 2161, Répertoire prat. Dr. Belge V° Sociétés Anonymes, n° 3075);

Overwegende dat er slechts drie voorwaarden vereist zijn voor toepassing van artikel 198 der wet op de handelsvennootschappen : 1° een buitenlandse vennootschap die niet toevallig maar voortdurend handel drijft in België; 2° door toedoen van een persoon of van een vennootschap in België blijvend gevestigd; 3° persoon

die de macht heeft de vreemde vennootschap te verbinden en contracten en zaken in België te sluiten in naam van de vreemde vennootschap; dat de aanwezigheid in België van eenvoudige agenten en tussenpersonen zonder volmacht die de zaken overmaken naar het buitenland voor beslissing, niet volstaat (zie Verbreking 27-4-1896, Pas. 1896, I, 166; Verbreking 24-3-1930, Rev. Prat. des Sociétés 1930, blz. 124; Verbreking 18-12-1941, Pas. 1941, I, 467);

Overwegende dat er geen andere voorwaarden zijn; dat het o.a. niet vereist is dat de buitenlandse vennootschap eigenares of huurster van een onroerend goed in België zou zijn, noch dat zij in België bedienend in haar dienst zou hebben, noch dat de vertegenwoordiger in België een onbeperkte volmacht zou hebben, noch dat de vertegenwoordiger geen andere bezigheid zou hebben;

Overwegende dat aanlegster wel voortdurend en niet toevallig handel drijft in België; dat zij hare zaken drijft door toedoen van de vennootschap W. Mortelmans en Co en dit minstens sedert 1925 zonder onderbreking tot nu toe; dat aanlegster zelf, en niet enkel de firma Mortelmans, in het Handelsregister van Antwerpen ingeschreven is sedert 1929 voor handel in verzekeringen, gevestigd op een bepaald adres in Antwerpen en met de vennoten der firma Mortelmans als procuratiehouders;

Overwegende dat uit de tekst der procuratie, gepubliceerd in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad van 22 januari 1939, blijkt dat de vennootschap W. Mortelmans & Co een zeer uitgebreide volmacht heeft ontvangen van aanlegster (« *rondés de pouvoir, agents et représentants légaux de la Compagnie dans le royaume de Belgique pour contracter au nom et pour compte de la Compagnie des Assurances, ... émettre et signer au nom et pour compte de la Compagnie des polices d'assurances, ... examiner, établir et liquider tous pertes sinistres, réclamations, que les polices aient été émises par les dits agents ou non, ... poursuivre et récupérer tous montants qui seraient dus à la Compagnie et en donner quittances, transiger, entamer, poursuivre, abandonner toutes actions ou procédures, soumettre à arbitrage...* »);

Overwegende dat uit deze procuratie blijkt dat de firma Mortelmans geen tussenpersoon is; die de zaken eenvoudig aan de buitenlandse vennootschap overmaakt voor beslissing in het buitenland; geen eenvoudig verzekeringsagent, noch zelfs een gewoon algemeen agent, maar wel een « *algemeen agent volmachthebber* » (fondé de pouvoirs) met zeer uitgebreide bevoegdheid;

Overwegende dat al de vereisten, voor de toepassing van art. 198 der wet op de handelsvennootschappen en van art. 122 van het Wetboek der Registratierechten aanwezig zijn en dat het ten onrechte is dat aanlegster beweert te vallen onder art. 123 van het Wetboek der Registratierechten en terugbetaling vraagt van 36.000,— frank, volgens haar te veel betaalde registratierechten.

Overwegende dat het feit dat de firma Mortelmans ook optreedt als algemeen agent voor drie of vier andere buitenlandse verzekeringsmaatschappijen en de verrichtingen dezer vier of vijf maatschappijen dikwijls in een groep samenbundelt, niets aan de toestand in rechte verandert;

Overwegende dat het feit dat aanlegster in Antwerpen geen onroerend goed in eigendom of in huur heeft zonder belang is; evenmin het feit dat de firma Mortelmans een bezoldigde lasthebber is en geen bediende (zie Beroep Brussel 23 maart 1929, Rev. Prat. des

Sociétés 1929, blad 132), en evenmin het feit dat de geïnde verzekeringspremies niet in België blijven.

Om deze redenen,

De Rechtbank, gehoord in openbare zitting van 28 april 1955, het eensluidend advies van de heer Portaels, substituut van de Procureur des Konings, gegeven in de Nederlandse taal;

Rechtdoende op tegenspraak;

Alle andere en strijdige besluiten verwerpende;

Verklaart de eis van aanlegster ontvankelijk doch ongegrond; dienvolgens wijst haar ervan af en veroordeelt haar tot de kosten van het geding.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST-NIKLAAS

1e Kamer. — 18 oktober 1955.

Voorzitter: M. Dirix.

Rechters: M.M. Blauwaert en Belpaire.

Referendaris: M. Cloquet.

Advocaten: Mrs. d'Hanens en Aerts.

Orderbriefje. — Verbintenis van de ondertekenaar van een orderbriefje.

De ondertekenaar van een orderbriefje is op dezelfde wijze verbonden als de acceptant van een wisselbrief (art. 78 van de eenvormige wet).

Die verbintenis is abstract en onafhankelijk van het bestaan van een provisie (artikelen 28 en 85 van de eenvormige wet).

N.V. Bank van Brussel t/De Pril, Van de Vyvere.

Overwegende dat de vordering tot de betaling strekt van 95.500 fr. als saldo van het bedrag van een wegens wanbetaling geprotesteerd orderbriefje, en tot betaling van 220 fr. wegens protest- en retourkosten, samen 95.720 fr.;

Overwegende dat verweerders gezegd orderbriefje ondertekenden met het oog op de terugbetaling van de som welke eiseres ter hunner beschikking stelde om een auto aan te kopen (chassis-cabine, merk Ostner, n° 2018, type J.W. 35, Diesel 1400, jaar 1955);

Overwegende dat verweerders ten onrechte opperen dat zij het orderbriefje niet zouden moeten betalen omdat de wagen die zij met het voorschot van de Bank kochten, defect zou zijn;

dat zij onjuist houden staan dat hierdoor geen provisie zou voorhanden zijn voor het litigieuze orderbriefje, vermits de provisie in de besproken aan gelegenheid niet bestaat in de ontvangen Ostner, doch wel in de som die door eiseres voor de aankoop van gezegde wagen werd voorgeschoten;

Overwegende trouwens dat het bestaan of de ontstentenis van een provisie ter zake onverschillig voorkomt;

Overwegende inderdaad dat de ondertekenaar van een orderbriefje, tot de betaling op dezelfde wijze gebonden is als de acceptant van een wisselbrief (art. 78 van de eenvormige wet);

Overwegende dat deze verbintenis abstract is en onafhankelijk van het bestaan van een provisie (artikelen 28 en 85 van de eenvormige wet);

Overwegende dat verweerders niet bewijzen dat eiseres gebonden was het orderbriefje niet aan te

bieden, noch dat hun verbintenis te niet zou gegaan zijn door betaling, schuldvernieuwing, schuldvergelijking, verjaring of door een andere dergelijke oorzaak;

Overwegende dat verweerders niet gerechtigd zijn te vragen dat de Rechtbank haar beslissing zou schorsen tot wanneer een vonnis zou geveld worden door de Rechtbank van Koophandel te Gent, in het geding dat verweerders verklaren te hebben ingesteld tegen de verkoper van de chassis-cabine Ostner, de heer P. Van Hamme;

Overwegende dat de gevraagde opschorsing in strijd zou zijn met het abstract karakter van de verbintenis «ex cambio» en met artikel 1244, van het Burgerlijk Wetboek, dat de rechter verbiedt enige termijn toe te staan in zaken van wisselbrieven of van orderbriefjes;

Om deze redenen :

De Rechtbank, makende melding dat artikelen 2 en 30 tot 42 van de wet van 15 juni 1935 nageleefd werden;

Verklaart de vordering ontvankelijk en gegrond, dienvolgens verwijst verweerders solidair om aan eiseres te betalen de som van 95.720,— fr. met de gerechtelijke intresten;

Verwijst eveneens verweerders in de kosten van het geding.

VREDEGERECHT TE ANTWERPEN

3e Kanton. — 24 september 1955.

Rechter : M. Goethals.

Advocaten : Mrs Ooms en Donnet.

Onrechtmatige daad. — Strafrechtelijke vrijspraak. — Zonder gevolg op burgerlijk gebied.

Een strafrechtelijke vrijspraak wegens de afwezigheid van misdadig opzet, zonder hetwelk het betrokken misdrijf niet bestaat, terwijl echter daarbij het bestaan van de toen ten laste gelegde feiten vastgesteld is, heeft geen enkel gevolg op burgerlijk gebied; dezelfde feiten kunnen het voorwerp van een burgerlijk geding uitmaken.

N. N.B.S. t/ Van Doosselaere.

Ontvankelijkheid :

Overwegende dat verweerder opwerpt dat de feiten van het geding aanleiding gaven tot zijn vrijspraak door de Politierechtbank te Berchem, op 3 juni 1955, en dat hierdoor tegen hem geen enkele vordering, gesteund op dezelfde feiten, meer ontvankelijk is (Verbreking, 5 juni 1955, J. T. 1955, 381);

Overwegende dat aanlegster daarentegen voorhoudt dat een vrijspraak, gesteund zoals in huidig geval op de afwezigheid van misdadig inzicht, enkel het strafrechtelijk karakter aan het feit ontnemt, maar het schadelijk karakter van het feit laat bestaan, en dus de vordering wel degelijk ontvankelijk is;

Overwegende dat alzo de ontvankelijkheid van de vordering afhangt van de invloed die het gezag van het strafrechtelijk gewijsde, uitgaande van het vonnis van 3 juni 1955, uitoefent op burgerlijk gebied;

Overwegende dat uit de vermeldingen van hogergenoemd vonnis, betreffende de vordering van aanlegster als burgerlijke partij, blijkt dat «betichte niet

vrijwillig doch wel onvrijwillig schade» toebracht aan zaken toehorend aan eiseres;

Overwegende nochtans dat het bestaan van de toen ten laste van verweerder gelegde feiten vastgesteld is, zodat de vrijspraak geen enkel gevolg op burgerlijk gebied heeft (R. Hébraud, L'autorité de la chose jugée au criminel sur le civil, blz. 375 en vgd.), en deze zelfde feiten het voorwerp van een burgerlijk geding kunnen uitmaken;

Dat het door verweerder ingeroepen arrest van 3 juni 1955 van het Hof van Verbreking niet toepasselijk is op huidige zaak, vermits het een tweede strafrechtelijke vervolging (en geen burgerlijk geding) voor dezelfde feiten, waarvoor een eerste vrijspraak was gewezen, niet ontvankelijk verklaart;

Ten gronde :

Overwegende dat partijen ten gronde tegenstrijdig zijn in hun uitleggingen over de feiten;

Dat verweerder aanvoert gebotst te zijn tegen een uitstekend deel van de spoorwegbarrelen, dat niet verlicht was en alzo aan zijn aandacht was onttrokken;

Dat aanlegster wijst op de degelijke signalisatie van haar barrelen en op het feit dat de wegverlichting goed is;

Overwegende dat geen van de partijen een onpartijdig element voorbrengt betreffende de betwisting; dat de politie noch de rijkswacht tussenkwam om zelf ter plaatse vaststellingen te doen;

Dat aanlegster, en verweerder op zijn beurt als aanlegger op tegeneis, aldus geen afdoende elementen voorleggen tot staving hunner respectieve vorderingen;

Om deze redenen,

Wij, Vrederechter, rechtdoende op tegenspraak, verklaren de hoofdeis ontvankelijk, doch niet gegrond;

Wijzen aanlegster ervan af met veroordeling tot de kosten;

Rechtdoende op de tegeneis van verweerder, aanlegger op tegeneis, verklaren de tegeneis ontvankelijk doch niet gegrond;

Wijzen aanlegger op tegeneis af van zijn eis met veroordeling tot de desbetreffende kosten.

VREDEGERECHT TE BOOM

20 juli 1955.

Rechter : M. Monballiu.

Advocaten : Mrs. Van den Berghe en Coens.

Arbeidsongeval. — Arbeider in een steenbakkerij. — Berekening van het basisloon. — Betekenis van de alinea's 3 en 9 van artikel 6 van de Arbeidsongevalwet.

Uit de parlementaire geschiedenis van de wet van 10 juli 1951, waarvan artikel 8 het tegenwoordig artikel 6, alinea 9, van de wet op de arbeidsongevallen is geworden, blijkt dat de wetgever in deze alinea twee verschillende oorzaken van werkloosheid heeft willen voorzien :

1. *De persoonlijke redenen van werkloosheid, «eigen aan de arbeider», zoals ziekten, oproepingen en wederoproepingen onder wapenen, werkstakingen of lock-out.*

2. *De bij tussenpozen geregeld of ongeregeld voorkomende werkloosheid, «eigen aan de onderneming».*

Hieruit volgt dat artikel 6, alinea 3 van de wet slechts toepassing vindt, wanneer het gaat om een niet-voortdurende onderneming, die krachtens haar aard zelf slechts gedurende een zekere periode van het jaar in werking is, terwijl alinea 9 van toepassing is, wanneer het gaat om een voortdurende onderneming, ook wanneer deze gedurende zekere perioden van het jaar geregeld of ongeregeld werkloosheid kent, die eigen is aan de onderneming.

Een steenbakkerijbedrijf is een voortdurend bedrijf met bij tussenpozen geregeld of ongeregeld voorkomende werkloosheid, eigen aan de onderneming.

Bijgevolg is artikel 6 alinea 9 der wet van toepassing voor de berekening van het basisloon en niet artikel 6, alinea 3, dat slechts toepassing vindt bij niet voortdurende bedrijven.

Overeenkomstig deze wetsbepaling, wordt het in aanmerking te nemen loon vertegenwoordigd door het totaal van de door de arbeider tijdens het jaar, dat aan het ongeval is voorafgegaan, verdiende lonen, vermeerderd met een hypothetische bezoldiging, die betrekking heeft op de werkloosheidsdagen of de hiermede gelijkgestelde dagen..

Van Aken t/ Verzekeringsmij. La Préservatrice.

Gezien de voorgaanden der zaak en inzonderheid :

1) de inleidende dagvaardiging van deurwaarder A. Moreels van Brussel, in dato 3 juli 1953.

2) het tussenvonnis dezer Rechtbank, in dato 8 juli 1933, benoemende als deskundige de Heer Dr. Verstrecken, geneesheer te Lier;

3) het tussenvonnissen dezer Rechtbank, in dato 8 december 1954, benoemende als deskundige de Heer Guetens Hubert Louis, accountant te Antwerpen;

4) het verslag van voornoemde deskundige Verstrecken, neergelegd onder de minuten van dit Vrederecht, blijkens akte van neerlegging in dato 3 november 1953;

5) het verslag van voornoemde deskundige Guetens, neergelegd onder de minuten van dit Vrederecht, blijkens akte van neerlegging in dato 20 april 1955;

Overwegende dat aanlegger op 8 april 1952 het slachtoffer werd van een arbeidsongeval, hem overkomen tijdens zijn werk bij de Firma N.V. Landuydt te Terhagen, verzekerde van verweerster;

Overwegende dat partijen het enkel eens zijn over de datum van heling, zijnde 30 oktober 1952, doch niet over de berekening van het basisloon, noch over de graad van blijvende werkonbekwaamheid;

I. Betreffende het basisloon.

Overwegende dat aanlegger bij de berekening van het basisloon steunt op artikel 6, alinea 9 der wet op de Arbeidsongevallen terwijl verweerster steunt op artikel 6, alinea 3;

Overwegende dat artikel 6, alinea 3, der wet van toepassing is op de onderneming « waarvan de gewone werktijd minder dan één jaar duurt, en alinea 3 op de onderneming « waar bij tussenpozen geregeld of ongeregeld werkloosheid voorkomt »;

Overwegende dat op het eerste zicht niet duidelijk is waar juist het onderscheid ligt tussen de onderneming « waarvan de gewone werktijd minder dan één jaar duurt » en deze « waarbij tussenpozen geregeld of ongeregeld werkloosheid voorkomt »;

Overwegende dat uit de voorbereidende werkzaamheden der wet van 10 juli 1951, waarvan artikel 8 het huidige artikel 6, alinea 9, der wet op de Arbeids-

ongevallen is geworden, klaar blijkt welke de juiste draagwijdte is van dit alinea 9;

Dat inderdaad de verslaggever, de Heer Humblet, hierbij in de Wetgevende Vergadering de volgende toelichting gaf : « Het voorgestelde amendement bekrachtigt op wetgevende wijze de verklaring van de rechtsleer en van de rechtspraak, volgens welke de loonverliezen moeten vergoed worden die door de arbeiders worden geleden wegens persoonlijke redenen van werkloosheid, zoals ziekten, oproepingen en wederoproepingen onder de wapens, stakingen, enz... Die bekrachtiging is gelukkig; doch door het feit dat het in de plaats komt van het vroegere lid 9, dreigt dat amendement de redenen te doen vergeten die de inlassing van dat artikel hebben gewettigd, n.l. de bezorgdheid om in het basisloon de oorzaken van regelmatige of onregelmatige werkloosheid, eigen aan de onderneming, op te nemen. Het zou onlogisch zijn in de tekst de oorzaken van werkloosheid op te nemen die over het algemeen niet betwist worden, en die uit te sluiten welke de vroegere tekst hadden nodig gemaakt. Weliswaar, kunnen de woorden « elke andere gerechtvaardigde werkloosheid » zowel slaan op de werkloosheid eigen aan de onderneming als op die eigen aan de arbeider, doch het schijnt gepast een tekst op te stellen waardoor iedere betwisting zou onmogelijk zijn en die derhalve, uitdrukkelijk de twee in overweging te nemen oorzaken van werkloosheid zou vermelden;

Daarom heeft Uw verslaggever voorgesteld het eerste lid van het amendement tot vervanging van lid 9 van de huidige tekst te doen luiden als volgt : ... » (Verslag van de Heer Humblet, 8 maart 1951, Parlementaire bescheiden 1950-51, n° 353);

Overwegende dat de door de verslaggever voorgestelde tekst door de wetgever werd aangenomen en artikel 6 alinea 9 der wet op de Arbeidsongevallen is geworden;

Overwegende dat de wetgever derhalve uitdrukkelijk in dit alinea twee verschillende oorzaken van werkloosheid heeft willen voorzien : 1) de persoonlijke redenen van werkloosheid, eigen aan de arbeider, zoals ziekten, oproepingen en wederoproepingen onder de wapens, werkstakingen of lock-out;

2) de bij tussenpozen geregeld of ongeregeld voorkomende werkloosheid, eigen aan de onderneming;

Overwegende dat hieruit blijkt dat artikel 6, alinea 3 der wet slechts toepassing vindt wanneer het gaat om een niet voortdurende onderneming, die krachtens haar natuur zelf, slechts gedurende een zekere periode van het jaar in werking is, terwijl alinea 9 van toepassing is wanneer het gaat om een voortdurende onderneming, ook wanneer deze gedurende zekere perioden van het jaar, geregeld of ongeregeld werkloosheid kent, die eigen is aan de onderneming; Cfr Lelaruvière et Namèche. La réparation des Dommages résultant des Accidents du Travail, Entreprises discontinues. N° 229 in fine en voetnota N° 2 : Il s'agit ici, d'industries qui, par leur nature même, ne peuvent fonctionner que pendant une période déterminée de l'année, telles que les sucreries, les confitureries ou fabriques de conserves de légumes, l'arrachage de betteraves, les distilleries agricoles. Il serait dès lors, contraire à la loi de ranger parmi les entreprises discontinues celles qui ont des périodes pendant lesquelles le travail est moins intense et qui, pendant ce temps, occupent moins d'ouvriers. »

Overwegende dat bij toepassing dezer beginselen de Rechtbank van Brussel bij vonnis, de dato 21 januari 1933 besliste dat het Bouwbedrijf een voortdurend bedrijf is : « Attendu en effet que les interruptions,

toutes momentanées et variables d'après les conditions atmosphériques de l'industrie du bâtiment, ne peuvent conférer à celle-ci le caractère de l'entreprise discontinue, dont la production est, de par sa nature, strictement et nécessairement limitée à une saison déterminée.» (Cfr. Rev. Acc. de Trav. 1933, blz. 133).

Overwegende dat hetzelfde dient gezegd van het steenbakkerijbedrijf, dat een voortdurend bedrijf is met bij tussenpozen geregeld of ongeregeld voorkomende werkloosheid, eigen aan de onderneming;

Dat dit klaar en duidelijk blijkt uit het verslag van de door ons aangestelde deskundige, de Heer Accountant Guetens;

Dat onder meer uit bijlage 1 en bijlage 2 van dit verslag, waarin het totaal tewerkgestelde arbeiders in het bedrijf van verzekerde van verweerster voor iedere quinzaine van het jaar 1951 en 1952 wordt aangegeven, blijkt dat in 1951 in de quinzaine der maand december, dit aantal toch nog 209 bedroeg en in 1952: waarin het minste aantal arbeiders werkzaam waren, namelijk de tweede quinzaine, 159.

Dat uit deze tabellen onbetwistbaar blijkt dat het hier niet gaat om een «niet voortdurende onderneming, waarvan de gewone werktijd minder dan een jaar bedraagt, maar wel om een voortdurende onderneming met bij tussenpozen geregeld of ongeregeld voorkomende werkloosheid;

Dat bijgevolg artikel 6, alinea 9 der wet van toepassing is voor de berekening van het basisloon en niet artikel 6, alinea 3, dat slechts toepassing vindt bij niet voortdurende bedrijven;

Overwegende dat overeenkomstig deze wetsbepaling de in aanmerking te nemen bezoldiging vertegenwoordigd wordt door het totaal van de door aanlegger tijdens het jaar dat het ongeval voorafging gewonnen lonen, vermeerderd met een hypothetische bezoldiging die betrekking heeft op de werkloosheidsdagen of de hiermede gelijkgestelde dagen;

Overwegende dat door verweerster niet wordt betwist dat aanlegger in het jaar dat het ongeval voorafging gedurende 261 dagen heeft gewerkt en gedurende 65 dagen werkloosheidsvergoedingen heeft genoten, zoals blijkt uit de voorgelegde bescheiden;

Dat dit samen 326 dagen zou uitmaken;

Overwegende dat het echter in de geest ligt der wet van 10 juli 1951, die artikel 6 alinea 9 der wet op de Arbeidsongevallen heeft gewijzigd, de berekening van het basisloon te maken op het totaal der normale werkdagen van het jaar;

Overwegende dat uit het deskundig verslag blijkt dat het normaal aantal werkdagen tijdens het jaar in het steenbakkerijbedrijf van verzekerde van verweerster op 295 dagen wordt genomen;

Dat derhalve het basisloon bedraagt: $58.323 \text{ fr.} \times 295 : 261 = 65.917.15 \text{ frank} + 4 \% \text{ of } 2.636,71 \text{ frank}$ of samen: 68.554,46 frank;

2. Betreffende de graad van werkonbekwaamheid:

Overwegende dat de door Ons aangestelde deskundige, Dr. Verstrecken, de werkonbekwaamheid van aanlegger gelet op diens beroep van steenuitzetter, op 10 % raamt;

Dat wij deze schatting bijtreden;

Om deze redenen:

Alle andere en tegenstrijdige besluitend verwerpend;

Zeggen voor recht dat het basisloon vastgesteld is op 68.554,46 frank;

Dat de datum van heling bepaald is op 30 oktober 1952;

Dat de blijvende gedeeltelijk werkonbekwaamheid bepaald is op 10 %;

Geven akte aan aanlegger dat hij het geding schat voor wat betreft aanleg en bevoegdheid op 2.500 frank en aan verweerster op 10 frank;

Verwijzen verweerster tot de kosten van het geding.

BOEKBESPREKING

L. F. V. Keyzer. — *Beginnelsen van het Nederlands zakenrecht.* — Met verwijzing naar het ontworpen burgerlijk wetboek. — Uitgeverij A. Jongbloed & Zoon, 's Gravenhage. — 1956. — 343 p.

Het boek van de Heer Keyzer is een origineel boek. Het is de bedoeling van de schrijver geweest een synthese te geven van al wat in het Nederlands burgerlijk recht betrekking heeft op de zaken en een eerste element van originaliteit bestaat in de zeer brede opvatting welke de auteur aan de dag legt betreffende dit zakenrecht.

In het boek worden in de achtereenvolgende hoofdstukken het zaakbegrip in het algemeen behandeld met zijn verschillende onderscheidingen, verder het bezit, het eigendom, het mede-eigendom, de wijze van eigendomsverkrijging met de vele er bijhorende problemen: zoals levering, cessie, verjaring, onteigening, ruilverkaveling, verbeurdverklaring, abandonnement, enz. Dan worden nog besproken: burennrecht, erfdienstbaarheden, opstal, erfpacht, beklemming, grondrenten en vruchtgebruik. De laatste hoofdstukken zijn gewijd aan de bevoorrechte schulden, het pand, de hypotheek en het recht van terughouding.

Deze opsomming toont dat het boek een reusachtig uitgebreide stof bestrijkt, waarvan elk onderdeel in de literatuur het voorwerp geweest is van zeer uitvoerige wetenschappelijke werken. Het nieuwe dat de schrijver betracht heeft is het samenbrengen van al deze elementen onder het algemeen begrip van het zakenrecht.

De uitgebreidheid van de behandelde stof heeft noodzakelijkerwijze voor gevolg dat vele van de besproken rechtsfiguren slechts zeer summier zijn kunnen behandeld worden en dat enkel het alleressentieelste wordt medegedeeld. Voor Nederlanders zal het boek dan ook, in vele van zijn delen als uiterst elementair beschouwd worden. Voor Belgen echter is het zeer interessant voortdurend te kunnen vergelijken met de toestand welke in ons eigen land bestaat.

De bijzondere originaliteit van het boek is echter wel de wijze waarop de stof behandeld is geworden. Op elke bladzijde vindt men spontane opmerkingen, treffende ideeën, eigenaardige vondsten, zeer persoonlijke inzichten en meerdere malen uiterst verrassende opmerkingen, die voortdurend diep te denken geven.

Mr Keyzer geeft blijk van een zeer grote belezenheid. Hij is evengoed thuis in het Franse en in het Duitse recht als in het Nederlandse en maakt voortdurend oorspronkelijke vergelijkingen. Hij licht zijn stellingen toe met overtuigende aanhalingen uit de

rechtspraak en hij bestrijdt met scherpe wapens zekere naar zijn oordeel verouderde leerstellingen.

Het boek is bijzonder boeiend geschreven en de lectuur ervan is meeslepend en bekorend. Zeer interessant voor de Belgische lezer is ook het verband dat regelmatig door de auteur gelegd wordt tussen de thans bestaande regelingen van het positieve recht en het ontwerp burgerlijk wetboek van Prof. Meijers. Wat vooral op prijs dient gesteld te worden is een ongenadig blootleggen van zekere tekortkomingen der hedendaagse dogmatiek ten opzichte van de behoeften van deze tijd.

De auteur heeft geen ogenblik de richtlijn uit het oog verloren die hij aangeeft in het begin van zijn werk «dat het gewenst is dat de doctrine in haar eigendomstechniek zich meer zou aansluiten bij de eisen des levens».

De methode welke door de schrijver gevolgd is, de brede blik met dewelke hij deze uitgebreide stof overziet, de grondige kennis waarvan hij het bewijs aflegt en de originaliteit waarvan het boek getuigt zijn voorzeker — niettegenstaande allerlei zwakke delen — van aard om ons nog heel veel van deze auteur te laten verwachten.

Wij wensen ten slotte aan te stippen dat Mr. Keyzer voor zijn werk een inleiding gevraagd heeft aan Prof. René Dekkers. Dit was voorzeker tot nog toe niet gebruikelijk vanwege een Nederlands auteur ten opzichte van een Belgisch geleerde. Laten wij, ook wat dit betreft, ons verheugen in de daaruit blijkende saamhorigheid der rechtswetenschap aan beide zijden van de grens.

René Victor.

Jean Duhamel. — *La justice discutée.* — Editions du Recueil Sirey. — Paris. — 136 p.

De titel van dit werkje is sensationeel en wie deelachtig is aan het rechtsleven zal met begerigheid van het boek willen kennis nemen. De lectuur is echter een desillusie en de inhoud reikt niet verder dan gewoon journalisme. Schrijver bevestigt trouwens in zijn voorwoord dat het er hem enkel om te doen is zich te wenden tot de grote massa, die in de laatste tijd in Frankrijk zozeer in beroering werd gebracht door de zeer scherpe kritiek die aldaar aan de dag is gekomen aangaande de rechtsbedeling in het algemeen en het strafrechtelijk onderzoek meer in het bijzonder. Het is vooral met dit laatste dat de auteur zich bezighoudt.

In het begin deelt hij een aantal algemene beschouwingen mede betreffende de toestand en de onafhankelijkheid van de magistraten. De waarborg van de onafzetbaarheid der magistraten is grotendeels teniet gedaan door de strijd om bevordering en de wedde van de Franse rechters is nog altijd heel wat beneden het behoorlijk peil. Het decorum tijdens de terechtzittingen wordt al te zeer verwaarloosd en de geografische verdeling van de rechtbanken is nog steeds volledig in strijd met de werkelijke behoeften der rechtsonderhorigen. Schrijver breekt een lans voor de afschaffing der kleinere rechtbanken en komt op voor de itinerante rechter. Hij is een fel tegenstander van de mogelijkheid voor de leden van de staande magistratuur naar de zittende magistratuur over te gaan, daar het parket een al te sterke stempel op de geest drukt opdat deze geen onuitwisbaar spoor zou nalaten.

Na deze algemeenheden spant de schrijver zich in om de tekortkomingen, die thans bestaan in het strafrechtelijk onderzoek, uiteen te zetten. Hij geeft

een overzicht van de bestaande regeling en wijst dan op vele misbruiken die bij de toepassing van dit stelsel kunnen vastgesteld worden; al te brede opvatting van de heterdaad, miskenning van het geheim van het onderzoek door de politie, jacht op het verkrijgen ener bekentenis door alle middelen, misbruik van de voorlopige hechtenis ten einde bekentenissen af te dwingen, afhankelijkheid van de onderzoeksrechter van het parket ten gevolge van het stelsel der notatie door de procureurs, mogelijkheid tot ontheffing van de onderzoeksrechter uit zijn functie als dusdanig en uiteindelijk de gewoonte, die meer en meer ingeworteld wordt, in geval van twijfel te transigeren en in plaats van de vrijspraak een lichtere straf toe te passen.

Dit is het geheel van de bedroevende fenomenen welke de auteur bij de rechtsbedeling in Frankrijk vaststelt.

Als middel daartegen ziet hij de scherpe scheiding tussen politie, onderzoeksgerecht en vonnisggerecht en hij stelt tegen het thans in Frankrijk in voege zijnde systeem als voorbeeld de regelen en gebruiken die in Engeland op het gebied der strafvordering gelden.

In een bondig overzicht hangt de schrijver een duidelijk beeld op van het Engelse stelsel, zonder parket en zonder onderzoeksrechter, maar waar zeer sterke waarborgen aanwezig zijn tegen politionele willekeur door de bevoegdheid, in geval van voorlopige aanhouding, der «*examining magistrates*», door de traditionele waarde van het *habeas corpus*, de regelmatige verschijning van de gearresteerde, — om de acht dagen, — voor het onderzoeksgerecht, de brede mogelijkheden van verhaal en het constant gebruik der voorlopige invrijheidstelling onder borg. Verder krijgen wij een overzicht van de procedure der engelse assisen, die de auteur ten zeerste aanprijst tegenover degene die in Frankrijk bestaat.

Een laatste hoofdstuk behandelt de verhouding van de pers tot het gerecht. De auteur haalt enkele sensationele zaken aan die in Frankrijk de openbare opinie in beroering hebben gebracht en hij toont aan welke afkeurenswaardige rol de pers in verband met deze zaken heeft gespeeld door de openbare opinie verkeerdelijk te beïnvloeden en de rechtsbedeling te vertroebelen.

Als hulpmiddel daartegen ziet hij in zekere mate het in Engeland bestaande «*contempt of court*» en hij verwacht vooral veel van de instelling ener orde der journalisten gelast met het uitwerken van een nieuwe deontologie voor de pers.

Ook de materiële organisatie van de rechtsbedeling laat in Frankrijk veel te wensen over. De gerechtshoven zijn niet behoorlijk onderhouden en verzorgd, de griffies zijn slecht georganiseerd, de burelen zijn een echte warboel en de voorbeelden uit den vreemde zijn beschamend voor de Franse toestanden.

Enkele bijvoegsels lichten de gegevens van het werkje toe.

Al heeft het boekje van de Heer Duhamel niet veel om het lijf, toch zal het voorzeker van zijnentwege nuttig geweest zijn in zijn land de aandacht te vestigen op toestanden, die wel in algemene zin bekend zijn, maar waaromtrent al te veel onverschilligheid heerst.

René Victor.

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad

BALIELEVEN

VLAAMSE CONFERENTIE BIJ DE BALIE TE ANTWERPEN

Op 16 februari 1956 vergastte de Vlaamse Conferentie hare leden op het traditionele jaarlijkse « Worstenfestijn ». Een honderdtal confraters zaten aan in het Thee-paviljoen van de Zoo bij een dis samengesteld uit drank gul geschonken op stafhouders kosten en uit spijzen waarvan althans de hoeveelheid niets te wensen liet.

De proloog van Voorzitter A. De Bièvre, de toast van Stafhouder H. Van der Donckt en de lofrede van Mr. Jules Franck over de worst droegen ten eerste bij tot de vrolijkheid der tafelgenoten.

Bij een intermezzo van goochelkunst bewees Mr. Jacobson zijn ongelofelijke handigheid aan diegenen die dergelijke talenten aan de balie mogelijk niet vermoedden.

Een schitterende revue met brio opgevoerd door Mrs. R. Six, I. Tralbaut en A. Van Gelder werd het hoogtepunt van deze geslaagde avond.

H. S.

De Vlaamse Conferentie bij de balie te Antwerpen deelt mede dat op hare openbare vergadering van 2 maart aanstaande, aanvangende te 20.15 uur, in de Assisenzaal van het Gerechtsgebouw te Antwerpen, het woord zal worden gevoerd door de Heer Minister van Staat A. E. De Schrijver, over « De evolutie der buitenlandse politiek van de Verenigde Staten ».

TAALKUNDIGE KRONIJK

Uittreksel uit Dalschot's

Opstelwoordenboek

Niet in de handel.

Enkele storende drukfouten

- B. 565, 13° reg. staat vaalen, lees « vallen ».
- Id. 14° reg. staat aanrading, lees « aanranding ».
- B. 561, 8° reg. « gewone fout » moet wegvallen.
- B. 566, 57° reg. staat aanwissen, lees « aanwassen ».
- B. 615, 64° reg. staat schandaleige, lees « schandelijke ».
- B. 727, 44° reg. staat land, lees « Van land ».
- B. 869, 50° reg. staat acclimatisatie, lees « acclimatisatie ».
- B. 871, 24° reg. staat ind, lees « kind ».
- B. 919, 28° reg. staat verlist, lees « verlies ».
- B. 964, 5° reg. staat plus, lees « pios ».
- B. 1015, 2° reg. staat gh'en, lees « gh'in ».
- Id. 15° reg. staat of, lees « oft ».
- B. 1063, 25° reg. staat afsterven, lees « afdwingen ».
- B. 1165, 39° reg. staat betalen, lees betalen (Z.N.).
- B. 1166, 40° reg. staat dachten, lees gedachten.
- B. 1167, 42° reg. staat normal, lees normam.
- B. 1167, 43° reg. staat oorden, lees woorden.

Afmonstering : (congédiement : Abmunsterung : discharge).

De zeeman heeft zijn — ontvangen (het loon bij het afmonsteren).

Afneming : (déclin, affaiblissement, diminution : Abnehmung, Schwächung, Verminderung : decline, decrease, weakening, diminution).

— van eed, getuigenis, verklaringen van de partijen, geheugen, zieke, pijn, koorts, stof, handel, zaken, lijst schilderij, gordijnen, gerechtelijk zegel, verband, ontbijt, tafel, meubels, examen, biecht, leerling van school, kaarten, maan, verzet, ziekte, verhoor, belijdenis van krachten, van het kruis, van wederzijds vertrouwen, boeien, gelofte, verband, dag, wind, zee, verhoor.

Ep. Aanzienlijke, sterke, grote, lichte, gevoelige, geleidelijke.

Vz. — van iets in dank aan iem.

Syn. : Vermindering, ontneming.

A fond : door en door, grondig.

A forfait : voetstoots, voor eigen risico tegen delcredere (disconteren), voor een bepaalde som, accoord...

A fortiori : met des te meer reden.

Afpachten : (affermer : abpachten : to farm).

Een boomgaard, een stuk bouwland —.

Afpaling : (jalonnement : Abpfählung : limiting).

Ep. Gerechtelijke.

— van veld, akker, jachtterrein. Plichten en bevoegdheden van ambtenaars zijn nauwkeurig afgepaald. Scherp afgepaalde rechten en verplichtingen. Een afgepaalde kring. Eis tot —. Recht van —.

Afparen : (Z. A.) Afspraak tussen parlementsleden v. teg. partijen.

Afpassen : (mesurer : abpassen : to pace).

Een veld, A B op C D, gordijnen —. Geld, het bestek, woorden en handelingen —. Een figuur met de passer —.

Afpersing : (exaction, extorsion : Erpressung : extortion).

—van beld, beloften, fondsen, bekentenis, toestemming, linnen, bloed, zweet, tranen, zucht, klachten, kreet, antwoord, geheim, verklaring, lach, getuigenis, handtekening.

Ep. Onverdragelijke, schandelijke, smadelijke, onwettige, onrechtvaardige, onrechtmatige.

Afrading : (dissuasion : Abratung : dissuasion). *Afraden* :

Syn. : ontraden. Een stap, een verkoop —.

Afpersing : Ep. dadelijke, gewelddadige, gruwelijke, onmiddellijke, openlijke,

Ss. Afpersingsgeval.

Afraken : (se détacher, écouler : ab- loskommen : to get away from). Afgeraakte gewoonte, wet (tombée en désuétude). — van een engagement, van een huwelijk, een gewoonte, een liefhebberij, een bezigheid, van de drank, van zijn stuk, van de wijs, v.z. onderwerp.

Wist ik maar een middel om er af te raken !

Afrekenen : (régler; abrechnen : to settle accounts). Met iem. —. Zijn aandeel — (précompter sur sa part). Wij hebben afgerekend (nous sommes quitte). De onkosten er afgerekend.

Afrekening :

Ep. Maandelijkse, finale, per 6 maanden, ter finale.
— houden. In — brengen. Op — (à compte). Som op — (acompte).

Met de — genoeg nemen. In — brengen. Na — der onkosten. Op — betalen. Dag van —.

Ss. Afrekeningsdag. Afrekeningsdienst.

Afroeping : (annonce, publication, proclamation : Abrufung,

Bekanntmachung : cry, call, proclamation, publication).

Afroeping van de zaken (appel des causes), van namen, huwelijksgeboden, enz.

Afschaffing (abolition, suppression : Abschaffung : abolition).

van misbruiken, wetten, gewoonten, slavernij, bedienden, straten, kermis, doodstraf... sterke drank... de belasting op het graan, de stedelijke accijnzen, de plaatsvervangend...

Ss. Afschaffingsgenootschap, —sgezindheid, —sijver, —smaatschappij, —smethode, —sstelsel.

Afscheid : (adieu : Abschied : leave).

Ep. Aandoenlijk, hartelijk, teder, treurig, droevig, vrolijk, droog, beleefd, koel.

Ww. Nemen, geven, verzoeten, vragen, verzoeken.

Vz. Zonder — van (sans distinction de).

Ss. Afscheidsaudiëntie.

Afscheiden :

van kosten (distraindre les dépens).

Hij weet de zaak niet van de persoon te scheiden.

Ss. Afscheidsbezoek, —sbrief, —sdronk, —sengel, —sfeest, —sgedicht, —sgehoor, —sgeschenk, —sglaasje, —sgroet, —skaartje, —skus, —sleerrede, —slied, —smaal, spartij, —spreek, —sreceptie, —sschot.

Afscheiding : (séparation : Abtrennung : séparation)
— van de boedels (patrimoines), van de kosten ten behoeve v. d. pleitbezorger, van het te veel ontvangen gedeelte (retranchement de l'excédent).

Ss. Afscheidingslijn, —smuur, —ssloot, —streep, —steken, —svat.

— van landerijen, bezinksel, zuren, slijm, speeksel, standen...

Afscheping : (expédition par eau : Versendung zu Wasser : expedition by water).

— van koopmansgoederen, granen, enz.

Fig. Iem. met vage beloften, met praatjes —. Haven van —.

Afscheuring : van grond (avulsion de terre), van aanplakbiljetten, van masker, mom, blinddoek, gewesten...

Afschrapping : van een naam van de lijst, een post van de rekening, een figuur, de maat op een plank.

TIJDSCHRIFTEN

Arresten en Adviezen van de Raad van State : December 1954.

Rechtspraak.

Omnilegie : n° 1 - Januari 1956.

Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en publiek Recht : n° 6 - November 1955.

Prof. Dr. F. R. Amerijckx, Forfaitaire aanslag voor bepaalde belastingplichtigen. — J. C. Timmermans, De financiële positie van de Nederlandse gemeenten.

Tijdschrift voor Notarissen : n° - Januari 1956.

Werdefroy F., De verkoopwaarde als grondslag voor de heffing der registratierechten. — Rechtspraak.

Nederlands Juristenblad : afl. 7. - 18 februari 1956.

De nieuwe Minister van Justitie. — Prof. Dr. J. H. A. Logemann, Wat moet bij de rijkswet worden geregeld? — Mr. D. Vermeulen, Voorziening in voogdij door Indonesische Rechters, M. o. van Mr. D. J. Veegens, Het Deltaplan en de juristen.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-ambt en Registratie : n° 4433 - 18 februari 1956.

Prof. Van Oven, tot Minister van Justitie benoemd. — Mr. A. W. F. Middelberg, Bezit en bezitsbescherming in de Nederlandse Wetboeken en Ontwerp-Wetboeken (1). — Y. D. C. van Duyn, Fiscale Notities.

Journal des Tribunaux : n° 4096 - 19 février 1956.

Jean Halleux, Les honoraires et salaires dus aux notaires. — Jurisprudence.

Journal des Tribunaux d'Outre-Mer : n° 68 - 15 février 1956.

Paul-Emile Trousse, La répression de la magie et des sortilèges en Belgique et en France. — V. Servais, De l'infraction de mutilation de cadavre en droit pénal congolais. — Jurisprudence.

Jurisprudence du Port d'Anvers : vol 1 & 2 - 1956.

Jacques Van Dooselaere, Le régime F.O.B. au port d'Anvers.

Recueils Dalloz et Sirey : 7° cahier - 18 février 1956.

R. Savatier, La répartition des responsabilités entre chirurgiens et cliniques en cas de soins dommageables par infirmières. — P. A., La nomination ou le remplacement des experts, par la juridiction de jugement, en matière correctionnelle. — A. Holleaux, La sanction des manœuvres dans les élections municipales. — R. B., Sociétés civiles et impôts sur les sociétés.

VLAAMSE JURISTEN,

Abonneert U op het "Rechtskundig Weekblad"